

USD
12,05 EEK

SEK
1,72 EEK

Euribor
3,896

ÄP indeks 0,71%
2816,70

Äripäev

Parim gasell oli Nelgeron Logistics

Kiiresti kasvavate ettevõtete ehk gasellide edetabelis asus esikohale Venemaaga kaubavahetusele keskendunud ekspedeerija Nelgeron Logistics OÜ. Ettevõtte tegevdirektor **Irina Zaitseva** põhjendab kasvu kollektiivis toimunud muutustega. Lähemalt loe tänase lehe vahel ilmutavast erilehest Gaselli TOP. ▶4

Kolmapäev, 24. jaanuar 2007 | nr 16 (3267) | 19 kr

Viimane aeg raha investeerida

Eksperdid soovitavad paigutada raha **üle maailma.**

▶4–5

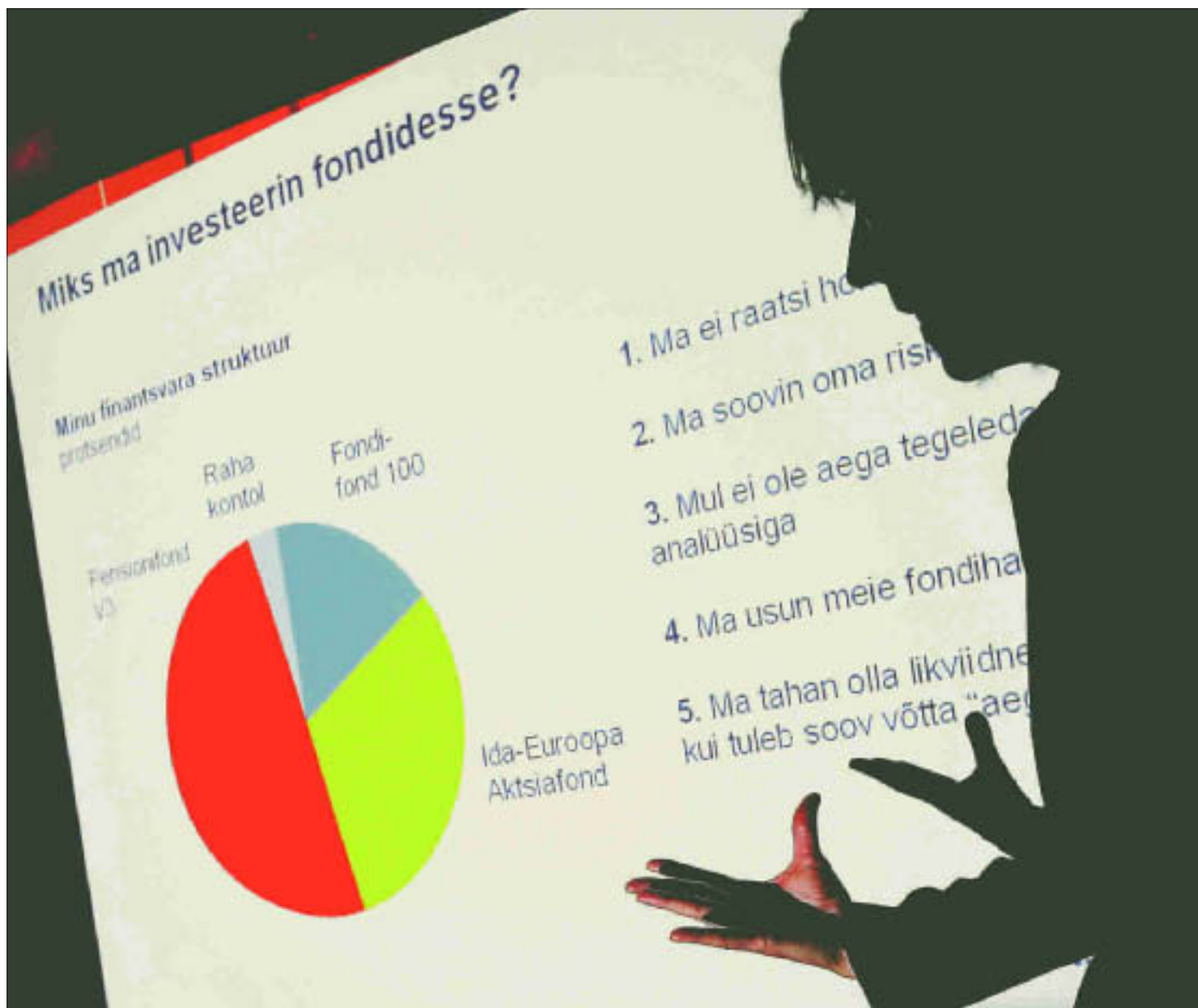
ÄP STATISTIKA

Tänane 100 krooni võib aastate pärast olla kordades enam

▶ Investeering 100 krooni 20 aastaks, kr

keskmine aktsiafond, 10%	740
võlakirjafond, 5%	279
tähtajaline hoius, 3,5%	206
arvelduskontol, 0,2%	104

Allikas: Äripäev

▶ Hansapanga investeringute juhtimise divisjoni juht Helo Meigas põhjendas eile, miks ta investeerib fondidesse.

Foto: Andras Kralla

ARVAMUS

Väiksearvulise töötajaskonnaga on arukam teha tarka ja kõrgema hinnaga tööd.

Kadi Pärnits, Riigikogu liige, sotsiaaldemokraat

▶23

BÖRS

30

riiki kuulub OECD organisatsiooni, kuhu võivad Poola investeerimisfondid lisaks Varssavi börsile veel raha paigutada. Seetõttu jäävad Eesti aktsiad poolakate käealusest veel välja.

▶12–13

LISAKS

EHITUS ▶18, 19

Veatu eriprojektiga korraliku eramu valmimiseks joonisest majani kulub kõige vähem kaks aastat.

Korralik välisüks peab vastu ka heitlikule ilmastikule ja hoiab soovimatuid külalised ukse taga.

TV3 tahab katkestuse kahju sisse nõuda

Viisteist tundi elektrita olnud ning seetõttu programmi edastamise katkestanud TV3 lubas esitada Eesti Energiale kahjunõude. Elektrikatkestusest ülesaamiseks rentis firma generaatori. ▶3

Maaüliit saab kokku Davosis

Maaüliit Majandusfoorum toob Davosi kokku maailma poliitika- ja ärieliidi. Jorma Ollila pole Davosis sel aastal enam Nokia, vaid kütusefirma Royal Dutch Shell esindaja. Energia on ka üks foorumi peateemasid. ▶9

Börs pakub alternatiive

Tallinna börsi alternatiivturg alustab juba sellel aastal. Tallinna börsi tegevdirektori Kalle Viksi sõnul tahaksid rikkamad erainvestorid investeerida väikestes kiiresti arenevatesse ettevõtetesse. ▶8

▶ Maris Lauri

Ekspert: ekspordi kasv aeglustub

Hansapanga analüütiku Maris Lauri hinnangul on ekspordi kasv aeglustunud, üheks põhjuseks peab ta elektroonika-

toodete Soome eksportimise kahanemist. Elcoteqi teatel on nende ekspordiriigid lihtsalt muutunud. ▶6

ÄP PÄEVA NÄGU

Margus Uudam ▼ Kustutas tulekahju

Margus Uudami juhitud Eesti Energia tütarfirma OÜ Jaotusvõrk ei suutnud terve öö ja poole päeva jooksul Lasnamäele elektrit tagasi anda – eile lõunani oli tühi TV3 kanal, nii telepildist, internetist kui ka telefonist jäid ilma Starmani teenuseid

kasutavad lasnamäelased. Selliseid äkilisi ja suuri avariisid ilmselt Uudami eelmistes töökohtades Hüvitusfondis, rahandusministeeriumis ja Fontes PMPs ette ei tulnud, sest probleemi lahendamisega läks lubamatult kaua aega.

LENNUNDUS

E-kirja saatja saab tasuta lennupileti

Euroopa suurim odavlen-nufirma Ryanair pakub tasuta pileteid kõigile, kes saadavad Suurbritannia rahandusministrile Gordon Brownile e-kirja, kus nad protestivad kõrgemate lennundusmaksude vastu. “Kui me üldsust ei kaasa, siis tõusevad lennundusmaksud,” ütles Ryanairi tegevjuht Michael O’Leary. Bloomberg kirjutas, et Ryanair annab kampaania raames ära miljon tasuta piletit. Reisijad peavad tasuma vaid lennujaamaksu. Kampaania läheb Ryanairile maksma 28 miljonit naela (644 miljonit krooni).

KINNISVARA

Tallinn soovib osa linnamüüri endale

Tallinna linnavalitsus kavatses teha volikogule ettepaneku tunnistada Gustav Adolfi gümnaasiumi juures asuv osa linnamüürist peremehetuks ning see hiljem endale saada. ASi Restor hinnangu järgi on Nunna, Sauna ja Kuldjala torni ning nendevahelise müüriõigu ehituslik väärtus 14,6 miljonit krooni.

KINNISVARA

Õllefabrikust saab korterelamu

Tartu endise Baertelsi õllefabriku lagunevad hooned ostnud OÜ GMP Residences plaanib need renoveerida korterelamuteks, kirjutas Tartu Postimees. Lisaks soovitakse krundile ehitada uus, kuni neljakorruseline elamu.

Konverents Välisfirmad õppigu meilt

Männik: endasse tuleb uskuda

Eesti Telekom peatselt ametist lahkuv juhatusesimees Jaan Männik kutus eile Äripäeva “Gaselli kongressil” Eesti ettevõtjaid üles selga sirgu lööma.

Eesti kiiresti kasvavate ettevõtete kongressil soovitas Eesti Telekom juht Jaan Männik Eesti ettevõtjatel isendasse uskuda. Oma ettekan-des “Kuidas saaks Eesti ettevõtja olla maailmas tegija?” hoiatas Männik alaväärsustunde eest.

“Ei ole vaja minna välismaale, selg küürus ja pilk maas, öeldes “Ärge mind tähele pange! Ma olen ebaoluline Eesti ettevõtja”. Firmajuht peab tekitama usaldust ja seda saab teha vaid enesekind-

ÄP TSITAAT

“Ei ole vaja minna välismaale, selg küürus ja pilk maas, öeldes “Ma olen ebaoluline Eesti ettevõtja”.

Jaan Männik, Eesti Telekom juhatusesimees

lusega,” ütles ta. Männiku sõnul tuleb meie edu üle uhke olla. Nii mõnigi välisettevõtte juht peaks meilt õppima, mitte vastupidi.

Agnes Ojala

Konverents Koostöö on välisäri võti

Savisaar: gaselli toidavad uued ideed

Et väikefirma kasvaks suureks ja edukaks, vajab ta innovatiivseid ideid ning inimesi, kes suudavad neid ellu viia, märkis majandusminister Edgar Savisaar eilsel Äripäeva korraldatud “Gaselli kongressil”.

Savisaar nentis oma ettekan-des, et Eestis domineerivad ettevõtted, mille tootlikkus ja kasumlikkus töötaja kohta jäävad oluliselt maha ELi keskmisest. “Täna on pea-

mine Eesti ettevõtete uuendus-tegevus uute seadmete soetamine ja kasutuselevõtt,” tõdes minister. “Samas on just uute, suure turupotentsiaaliga toodete ja teenuste väljatöötamine see, mis tagab ettevõtetele konkurentsieelse.”

Olukorras, kus vaid veidi üle kümnendiku Eesti ettevõtetest tegeleb ekspordiga, oleks Savisaare sõnul just koostöö võtmeks, mille abiga astuda edukalt ka välisurgudele.

aripaev.ee

ÄP ÜKS KÜSIMUS

Eile jäi Tallinnas elektrita ligi 1600 majapidamist ja ettevõtet.

Mida tähendaks teile 24 h ilma elektrita?

► Tiit Nuudi, Paulig Baltic ASi juhatusesimees

Ühe tööpäeva kaotus tähendaks miljonites kroonides toodangu kaotust. Lisaks tarnegaadest mitte kinnipidamine, trahvid. Suuremad ettevõtted on selliste seisakute vastu kindlustatud, ka meie oleme kindlustatud.

► Teet Soorm, Talleggi ja Ekseko juhatusesimees

See tähendaks kümnetes miljonites kroonides kahju. Elekter on meie jaoks ventilatsioon, õhuta ei ela ükski elusolend. Lind on väga hell elukas, see sureb kohe maha. See pilt oleks kole.

► Mare Bakker, Rimi Eesti Foodi suhtekorraldusjuht

Mamma mia! See oleks meie päris kole pauk. Kõige enam mõjutaks see meie kauplusi – külmette, kassa- ja turvasüsteeme. Kaupluste ukсед ei toimiks – need käivad elektriga. Meie keskköök ei saaks töötada.

► Evelin Allas, SEB Ühis-panga meediajuht

Ühis-panga peamajas sellest probleemest ei tohiks tulla. Elekter on meil kahe toite pealt, kui teine toide ära läheb, on meil generaatorid. Need võivad töötada mitu ööpäeva.

Konverents 75% palgatõusu vastu

Ettevõtjad: ametnike palgatõusu plaan ei ole hea mõte

Eile toimunud Eesti kiiresti arenevate ettevõtete kongressil leidsid ettevõtjad, et majandusminister Edgar Savisaare plaan kahekorristada kiirkorras riigiteenistujate palgad ei ole hea mõte.

Äripäeva korraldatud seitsmendal “Gaselli kongressil” osalejad leidsid mobiilihääl-tusel, et palkade kiire tõstmine ei ole õige. Sellisel arvamusel oli 75% vastanutest, 25% arvas, et plaan on hea.

Päevajuhi küsimusele, kas minister veel ise plaani usub ja seda kasulikuks peab, vastas Savisaar, et palkade tõstmisest me ei pääse. “On kaks võimalust: kas tõsta palku vastumeelselt ja vastu punnides ning lastes veel inimestel Eestist ära minna või teeme seda teadlikult ja endale sobivamal kujul,” ütles Savisaar.

“Me ei tea täpselt, kui palju töajõudu praegu välja on läinud. Hindan, et umbes 50 000–

ÄP TSITAAT

“On kaks võimalust: kas tõsta palku vastumeelselt ja vastu punnides ning lastes veel inimestel Eestist ära minna või teeme seda teadlikult ja endale sobivamal kujul.

Edgar Savisaar, majandusminister

60 000. Töajõu väljavool ei ole veel lõppenud, vaid see muutub veelgi kiiremaks. Kui me inimesi kinni ei hoia, siis on tulemused kehvad. Seega loomulikult jään oma positsioonile,” selgitas Savisaar.

Agnes Ojala

KONVERENTS

Põhjust uhkust tunda

► Olümpia hotelli saali lava ette olid eile rivistunud kõige kiiremini kasvanud väikefirmade esindajad. Esiplaanil kõige kiirema, logistikafirma Nelgeron Logisticsi juhatuseliige Sergei Ivanov.

Foto: Indrek Susi

ALKOMEETER - vajalik tööandjale

Töötervishoia ja tööohutuse seadus § 13 lg 15 "Tööandja on kohustatud kõrvaldama töölt alkoholi-joobes oleva töötaja."

Alcoscan®6000+ esimene kahe-süsteemne alkomeeter maailmas

- Töötab huulikutega või ilma
- Mõõteulatus 0,00 - 4,00 ‰
- Täppistestil näit sajandiktäpsusega
- Kontrollib õiget puhumist
- Diagnoosib kalibreerimisvajadust
- Mõõtmisaeg 5 sekundit täppistestil, 3 sekundit kiirtestil
- Laboris kalibreeritud - usaldusväärne ja täpne

Alcoscan®5000 taibukas ja usaldusväärne alkomeeter, soovitame ka ettevõtetele

- Numbriline näit ekraanil
- Mõõteulatus 0,0-4,0‰
- Täpne - laboris kalibreeritud
- Usaldusväärne - reageerib ainult alkoholile
- Kontrollib õiget puhumist
- Diagnoosib kalibreerimisvajadust
- Huulikute kasutamine tagab täpsuse
- Töökindel ja pikaajaline

Kogu valik, põhjalik info: **www.alkomeeter24.ee**

TELLIMINE: tel 742 7485, faks 738 4014, e-post kaviko@kaviko.ee

Kättetoimetamine üle Eesti TASUTA!

Jae- ja hulgimüük: Kaviko Kaubanduse OÜ, Riia 20, Tartu, www.kaviko.ee

ÄP NUMBER

5,1%

► sellele tasemele lubab majandusminister Edgar Savisaar viia Eestis taastuenergia osakaalu aastaks 2010. Vaadates praegu läbiviidavaid taastuvelektriprojekte, võib Savisaare sõnul eeldada, et selle näitaja osakaal jõuab 7 protsendini.

ÄP ÄRIPÄEV ÖNNITLEB

Toomas Luman

Eesti Ehituse aktsia tõusis eile esimest korda üle 190 krooni piiri, kokku kallines aktsia 5,4 protsenti. Enim lõikas tõusust kasu ettevõtte suuromanik ja nõukogu esimees Toomas Luman. Suurendada oma maist vara ühe päevaga kahe kümnen-diku võrra pole ju paha.

Elektrivarustus Hilisõhtune elektrikatkestus venis järgmise päeva lõunani

TV3 ja Starman plaanivad kahjunõuet Eesti Energiale

Esmaspäeva õhtust eile pärastlõunani elektrita olnud ning seetõttu programmi edastamise katkestanud TV3 lubas esitada Eesti Energiale kahjunõude, voolu saamiseks rentis firma generaatori.

Algul lubas Eesti Energia, et elektriühendus taastatakse kella 11ks, kuid lõpuks said kliendid energiat alles pärast kella 14. Elekter kadus Lasnamäe esimesest mikrorajoonist esmaspäeva õhtul kell 22.50.

“Selline käitumine paneb nõrdima,” ütles TV3 peadirektor Toomas Vara postimees.ee-le. Vara sõnul esitavad nad Eesti Energiale kindlasti kahjunõude. “Suur energiahiiid, kes on pidevas kasumis, ei suuda tagada elementaarset teenust. See on pannud meid mõtlema, kas isikliku generaatori muresemine ongi mõttetu raharaiskamine.”

Eile enne kella kaht pärastlõunal rentiski telekanal generaatori ning jätkas saatepäeva. Kahju ulatust ei osanud Vara eile õhtul hinnata. “Tegelesime terve ennelõuna sellega, et programm jätkuda saaks,” selgitas ta aripaev.ee-le. “Eks istume hiljem Eesti Energia-ga laua taha ja arutame, mida edasi teha.”

Kahjunõude esitamist kaalub ka Starman, kelle piirkonna saatejaam asub samas kompleksis TV3ga ning kelle Lasnamäe kliendid jäid pikaks ajaks ilma nii telepildist kui ka internetist ja telefoniliinist.

Starmanile tekitatud kahju on veel selgitamisel, kahjunõude edastamist ei ole veel otsustatud. “Juhul kui seda teeme, on eesmärk Eesti Energia tähelepanu juhtimine olukor-

► TV3 peadirektor Toomas Vara peab plaani, kas mitte hankida generaator, sest Eesti Energiale ei või kindel olla.

Foto: Julia-Maria Linna

ra tõsidusele ning edaspidisele hoolsusele. Meie eesmärk on klientidele kvaliteetse teenuse pakkumine ning selleks vajame Eesti Energia operatiivsemat tegutsemist analoogselt olukordades,” põhjendas Starmani kommunikatsiooni-juht Timo Hartikainen.

Eesti Energia kommunikatsioonijuht teatas eile, et ettevõtte võtab vastu kõik kahjunõuded, mis esitatakse. “Neid arutab sõltumatu komisjon,” kommenteeris ta.

Lühise tagajärjel tekkinud katkestuse tõttu jäi esmaspäeva õhtul kell 22.50 Lasnamäel

elektrita 1600 majapidamist ja ettevõtet.

Eesti Energia teatel on selle aasta eelarves Lasnamäe linnaosa elektrivõrgu parandamiseks investeeringuid planeeritud 60 miljonit krooni ulatuses.

Agnes Ojala

Kütus Ka väike kogus bensiini võib suure laari diislikütust ära rikkuda

Jõgevamaal avastati suur kogus solkkütust

Jaanuari teisel nädalal avastasid maksu- ja tolliameti töötajad Jõgevamaal kahest tanklast suures koguses nõuetele mittevastavat kütust. Kokku tõkestas ameti tegevus 26 202 liitri kütuse müügi.

Amet kontrollis, tuginedes riskianalüüsile, Põltsamaa val-

las asuvas tanklas müüdavat diislikütust. Kütuse leekpunkt oli normist madalam. Kokku peatati tanklas 20 344 liitri kütuse müük.

12. jaanuaril Jõgevamaal kontrollitud tanklas ei vastanud bensiini 95 oktaanarv nõuetele. Peatati 5858 liitri kütuse müük.

Lõuna maksu- ja tollikes-

kuse tollikontrolli juhi Andres Kruusimägi sõnul on tollitöötajad viimasel ajal ebakvaliteetset kütust avastanud üsna tihti.

“Tanklad ja kütusevedajad peaksid olema tähelepanelikumad eri liiki kütuste käitlemisel ning jälgima, et need ei satuks omavahel kokku. Pissab väikesest kogusest ben-

siinist, et viia paigast diislikütuse leekpunkt,” rääkis Kruusimägi.

2006. aasta esimese üheksa kuu jooksul kontrollisid tolliametnikud kokku 515 tanklat ja avastasid neis mittekvaliteetse kütuse müügi 94 juhul. Sellega peatati ligi 488 000 liitri ebakvaliteetse kütuse müük.

aripaev.ee

5 MINUTIT 3

ÄP LOE ÄRIPÄEVAST

USA kinnisvaraturg jahtub. Kas mõjud ulatuvad ka meile?

► loe homsest lehest

ÄP REPLIIK

Henrik Aavik

Palka varjavad peremehed

Kuigi hea äritava näeb ette juhtide palkade avalikustamise, ei tee enamik avalikke firmasid seda. Küsitakse demagoogiliselt vastu, et kas teie tahate, et teie palk oleks avalik, tundmata enne huvi, kas ma üldse sooviks olla avaliku ettevõtte juht. Ka Äripäevas on palgad teadmata, aga ma ei

varjaks oma palka, kui selle avaldamine oleks meil lubatud. Ma ei usu, et ka näiteks Valdo Kalm väga muretseks, kui tema motivatsioonipakett avalik oleks. Need on nii meie lehes kui ka avalikes ettevõtetes ikka omanikud ja nende esindajad, kes ei luba palku avaldada, mitte töötajad.

SPORT

Olümpia jaoks üle 27 miljoni krooni

Riik eraldab hasartmängumaksu nõukogu otsusel Eesti sportlaste olümpiaettevalmistusteks 27,6 miljonit krooni.

Kultuuriminister Raivo Palmaru sõnul toetab riik iga külgselt sportlaste osavõttu Pekingi suveolümpia- ja Vancouveri taliolümpiamängudest.

OHUTUS

Pärnu arendab oma hoiatussüsteemi

Pärnu linnavalitsusel on kaas linnaelanike teavitamise töhustamiseks kriisi ajal varustada linna territoorium elektrilise ruuporsignalisatsiooni alusel toimiva auto-

noomse hoiatussüsteemiga. “Kuigi (*force majeure*) õnnetusi vältida on raske, oleks vähemalt võimalik inimesi õigeaegselt informeerida ja seeläbi ka kahjusid kokku hoida,” ütles turvalisuse eest vastutav linnavalitsuse liige Simmo Saar.

RIIGIKOGU

Valimised maksavad üle 26 miljoni krooni

Vabariigi valimiskomisjoni sekretariaadi teatel kulub 2007. aasta Riigikogu valimisteks ühtekokku 26 070 000 krooni.

Eilsel koosolekul kinnitati valimiskomisjoni 2007. aasta kulude eelarve ning maakonna valimiskomisjonide, jaoskonnakomisjonide ja välisministeeriumi kulude eelarve Riigikogu valimistel.

Ekskavaator planeer- ja kaevekopaga koos kogenud juhiga ootab tööpakkumisi.

Transport Tallinna piires tasuta.

Ispo Transport OÜ

Info 56 210 240 • ispo@ispo.ee

4

UUDIS

Eksperdid: sobiv aeg inve

Inflatsioon sööb hoiusele pandud raha ja Tallinna börs liiga heitlik

Äp

Piret Reiljan
piret.reiljan@aripaev.ee

Praegu on olukord, kus kogutud raha närib ahne inflatsioon, ent kohaliku börsi aktsiatele ennustatakse heitlikke aegu. Seepärast soovivad eksperdid vabad veeringud investeerimisfondidesse paigutada.

“Praegu on Tallinna börsil hinnad sellised, et ei näe väga põhjust kohalikesse aktsiatesse investeerima tormata. Väikeinvestorile on kindlasti kasulikum fondide kaudu investeerida, sest sellisel puhul on kergem riske hajutada,” rääkis Hansabank Marketsi analüütik Sander Danil.

Hajuta riskid üle maailma laiali

Sampo Panga säästu- ja investeerimisteenuste osakonna juhataja Rasmus Pikkani peab samuti tähtsaks investeerivate hajutamist üle maailma. “Kui investor tahab paigutusotsuseid langetada iseseisvalt ehk mitte kasutada eesmär-

gifondi, soovitan võimaluste piires erinevate geograafiliste piirkondade vahel varieerida ning mitte peljata arenevate turgude aktsiaid,” märkis ta. Pikkani soovib pikaajalistest investeringutest vähemalt 60–70 protsenti paigutada arenevatele turgudele, sest väga suure tõenäosusega tulevad just sealt järgmiste aastakümnete suurimad võidud.

Fondi tootlus sõltub vähe ühe aktsia käekäigust

Lisaks geograafilisele riskide hajutamisele peavad spetsialistid fondide eeliseks tootluse minimaalset sõltuvust üksikute aktsiate käekäigust. “Põlumees maandab riski, kasvatahes korraga nii peeti, kartulit kui ka kapsast, mitte ainult ühte kultuuri. Kõik ei saa ju ühel aastal tuksi minna. Sama lugu on aktsiatega,” selgitas Hansapanga investeerimistoodete juhataja Art Lukas. Riski aitab vähendada ka aktsiate ja võlakirjade kombineerimine fondi sees, sest pelgalt aktsiatesse investeerimine on tunduvalt suurema riskiga kui võlakirjade kaasamine.

“Fondid on parim lahendus investorile, kel pole aega või teadmisi üksikute aktsiate analüüsiks, ent kes soovib oma rahale suuremat oodatavat tootlust kui hoiusel,” lisas Lukas.

Arenevad turud töötavad head tulu

SEB Eesti Ühispaniga Fondide juhi Sven Kuninga hinnangul on sarnaselt möödunud aastaga ka 2007. aastal kasulik investeerida arenevatele turgudele, mille seast Kesk- ja Ida-Euroopa ning eriti Venemaa pakuvad häid teenimisvõimalusi. “Riskikartlikumad ja vähem kogunud investorid võiks investeerida fondifondide kaudu, kus fondijuht teeb jälgimise ja vahetamise töö investori eest ära,” märkis ta.

► **“Kinnisvarasse ma ei investeeriks, sest see pole likviidne. Tahan, et mul oleks igal ajal võimalus investeeritud raha kätte saada ja selle eest elada,” põhjendab Hansapanga divisjonijuht Helo Meigas raha paigutamist fondidesse.**

Foto: Andras Kralla

Investeerimist võib alustada ka indeksiaktsiast

I nimene tänavalt, kelle börsiga kokkupuuted piirduvad üksikute artiklite lugemise või poole kõrvaga kuulud informatsioonil, kuidas üks tuttav kunagi Tallinki aktsiaemissioonis osales, võiks alustada investeerimist fondide või indeksiaktsiate kaudu.

Fondi või indeksiaktsiatesse investeerimisel ei pea sa pead vaevama, millise ettevõtte (väärtipaberi) eduloole panustada, küll aga peab sul olema nägemus kindla regiooni või majandussektori arengu suhtes. Seda seetõttu, et fondidel on tavaliselt pandud täpselt paika, mis riigi väärtipaberitesse või millise sektori aktsiatesse nad raha paigutavad. Kui sul mingisse regiooni või sektorisse us-

► **Raivo Sormunen, Äripäeva analüütik**

ku ei ole, on võimaluseks fondifondid, kus fondivalitsejad valivad ise välja sektorid ja piirkonnad, kuhu mingil ajal oleks mõttekas raha paigutada. Ehk sisuliselt, kui Venemaal läheb olukord hapuks, investeeritakse näiteks Jaapanisse. Venemaa-suunalised fondid sellist käitumist endale aga lubada ei saa ja peavad koos tõusudega üle elama ka mõõnad.

Fondidele on väga heaks alternatiiviks indeksiaktsiad, mille liikumine jälgendab täpselt aktsiaturgude või sek-

torite indeksit ja mida saab börsidel osta kui tavalisi aktsiaid. Näiteks jälgib MSCI arenevate turgude indeksit iShares MSCI Emerg Mkts Index (sümbol: EEM).

Indeksid on tavaliselt pakunud paremat tootlust kui samasse regiooni investeerivad fondid. Kuna indeksiaktsiad on börsil kaubeldavad, on nad tavaliselt väga likviidsed.

Fondiosakuid on soovitatav mõttekam eelistada, kui korraga investeeritavad summad on väikesed. Samuti on fondide valik märksa laiem kui indeksiaktsiate puhul. Näiteks Balti aktsiaturule investeerivaid fonde on mitu, kuid ühtegi kohalikke turge jälgivat indeksiaktsiat ei ole loodud.

Äp TSITAAT

Pöllumees maandab riski, kasvatades korraga nii peeti, kartulit kui ka kapsast, mitte ainult ühte kultuuri. Kõik ei saa ju ühel aastal tuksi minna. Sama lugu on aktsiatega.

Art Lukas, Hansapanga investeerimistoodete juhataja

Äp KES ON KES

Tüüpiline investor
► on 30–50aastane mees või naine
► keskmine sissetulek kuus 9000–12 000 krooni.

Keskealine investeerib:

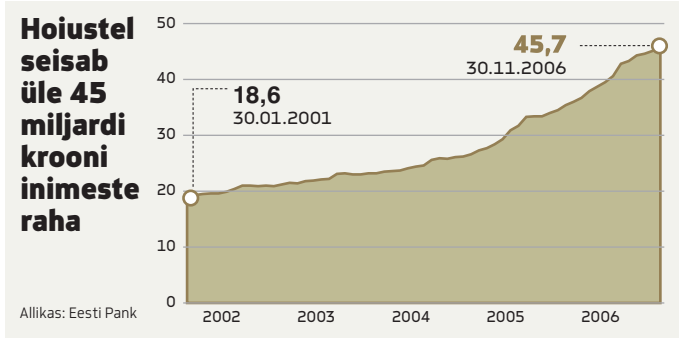
► keskealine investor eelistab III sammast ja seejärel võrdset elukindlustust, las-

te- või muid фонде. Seeniorid valivad sageli investeerimis-hoiuse või mõne fondi.

Noor investor investeerib:

► võrdset pensioni III sam-basse ja elukindlustusse ning seejärel lastele kogumi-se fondi.

Äp STATISTIKA

steerida fondidesse

Äp VÕRDLUS

Kuhu panna 100 000 krooni vaba raha?

► Pankade investeerimissoovitused, kroonides

Konservatiivne investor

► Kardab raha kaotada, investeerib 10–15 aastaks. Eesmärk kindlustada laste tulevik ja enda pensionipõlv. En-dal pole turgude jälgimiseks aega.

Riskialdis investor

► Soovib investeerida 1–5 aastaks, ootab kõrget tootlust. Peab oluliseks, et raha oleks võimalik soovi korral kiiresti välja võtta või ümber paigutada.

AS Hansapank:

► Laste fondiplaani lepingu kaudu Hansa Fon-difond 100, riskikartlikumale Fondifond 60.
► Hansa Pensionifond V3, riskikartlikumale pi-gem V2.
► Pole olemas universaalset jaotust, kui pal-ju tuleks kogu summast panna lastele kogu-miseks ja kui palju pensioniks, sest see oleneb laste arvust, neile soovitavast haridusest, pen-sionipõlve soovidest jne.

- 50 000 Hansa Ida-Euroopa Aktsiafond
- 20 000 Hansa Venemaa Aktsiafond
- 10 000 Hansa Kesk-Aasia Aktsiafond
- 10 000 Hansa Ida-Euroopa Kinnisvara Akt-siafond
- 10 000 Hansa Balti Kasvufond

Selleks, et kogu raha siduda aktsiate-ga, on 15 aastat piisavalt pikk periood. Oluline on jälgida, et ühe aasta jooksul pensionifondi paigutatud summad ei ületaks 15% aasta brutosissetulekust, vastasel korral ei õnnestu maksusoodustust täies ulatuses ära kasutada.

Kõrge tuluootusega ja riskidest tead-likule kliendile soovitaks Ida-Euroo-passe ning Venemaale investeerivaid aktsiafondi, mille tasakaalustamiseks võiks ühe osa paigutusest teha nn vana Euroopa majandusruumi investeerivasse fondi. Kol-manda osa võiks paigutada mõnda defen-siivsesse sektorifondi.

Art Lukas, Hansapanga Investeerimistoodete juhataja

SEB Eesti Ühispank:

- 42 000 Fondifond läbi Kasvuportfell Juunio-ri (1. laps)
- 42 000 Fondifond läbi Kasvuportfell Juunio-ri (2. laps)
- 16 000 (+ regulaarne investering) III samba 35/65 aktsia-võlakirja suhtega pensionifondi

Laste tulevikku suunatud investering tu-leks teha iga lapse puhul eraldi, kuna 12 aasta möödudes lepingu sõlmimisest on teenitud tulu tulumaksuvaba. Pensioni puhul soovitaks 15% maksustatavast tulust ehk Ees-ti keskmist palka arvestades u 16 000 kroo-ni investeerida III samba pensionifondi. Loo-mulikult tuleks kohe alustada ka regulaarse-te sissemaksetega pensionifondi, et pensioni-eas oleks, mida võtta.

- 35 000 Ida-Euroopa ja Venemaa (SEB Kasvufond)
- 35 000 vana Euroopa (SEB Europe Chance/Risk Fund)
- 30 000 defensiivne sektorifond (SEB Ge-neerilise Farmaatsia Fond)

Tegu on üsna riskantse portfelliga, mis sobib kasutamiseks pigem vähemalt 5aastaseks perioodiks. Investor peab olema valmis ka investeringu oluliseks kõi-kumiseks, mille mõju on võimalik vähenda-da, pannes osa raha näiteks fondifondi või hoiusele.

Sven Kuning, SEB Eesti Ühispanka fondide juht

AS Sampo Pank:

- 40 000 Sampo Compass Equity
- 24 000 Sampo Emerging Markets Equity
- 36 000 Mandatum Eastern Europe

- 44 000 Sampo Uus Euroopa Fond
- 22 000 Mandatum Arvo Russia Value
- 18 000 Mandatum Poland
- 16 000 Mandatum China

Kui investor soovib, et tema vahendid oleks säilinud investeerimishorison-di lõpus (ega heitu vahepealsetest kõi-kumistest), on otstarbekas paigutada praegu kõik vahendid fondide kaudu aktsiaturgu-dele ning näiteks viie aasta möödudes asuda vahendeid vaikselt aktsiatest võlakirjadesse ümber paigutama.

Lühiajalisel investoril, kes soovib võima-likult kõrget tootlust, tasub ka järgmis-te aastate jooksul mängida ennekõike arenevatel turgudel. Kas need arenevad tu-rud on Venemaa ja Türgi või näiteks Kesk- ja Ida-Euroopa, sõltub paljuski investori riski-taluvusest.

Rasmus Pikkani, Sampo Panga säästu- ja investee-ri-misteenuste osakonna juhataja

Äp

STATISTKA

Suurema riskiga fondi investeerimine maksab rohkem

► tasu määrad protsentides

teenustasu	võlakirjafondid	fondifondid	regionaalsed aktsiafondid
sisenemis- ja väljumistasu	0–0,5	1–1,5	1–1,5
haldustasu	0,4–0,9	1–1,2	1,5–2,75
depootasu	0,03–0,15	0,15–0,18	0,075–0,33

Äp

KES ON KES

paigutajad

- keskealine või pensionär
- II samba kogemusega
- investeerib 30 000–65 000 krooni
- umbes 3–5 aasta perspek-tiivis
- eelistab fondifonde ja/või regionaalseid aktsiafondi

regulaarsed investeerijad

- noor või keskealine
- investeerib umbes 750 krooni kuus
- umbes 5–10 aasta perspek-tiivis
- eelistab fondiplaani lepingut või fondi püsikorraldust

Äp

TSITAAT

Ei näe väga põhjust kohali-kesse aktsiatesse in-vesteerima tormata.

Sander Danil, Hansabank Marketsi analüütik

Kõik vajalik laadimistehnika spetsialistilt.

UUS: Rebenemisvastase kaitsega kiirrukkused

Te otsite logistikalahendusi?

Seda pakub Teile Hörmann ning seda nii uutele kui renoveeritavatele ehitistele: laadimissillad, tihendid, lüüsid ja tööstushoonete uksed – kõik ühelt tootjalt ning seega perfektselt kokku sobitatud, mille tagab Hörmanni 50 aastaga kogutud oskusteave.

HÖRMANN

Tõstused • Uksed • Ajamid

Rohkem informatsiooni:

www.hoermann.com

Tel: 6 105 086 • Faks: 6 105 085 • info.ee@hoermann.com

6 UUDIS

Ekspordi kasvutempot kisub alla müük Soome turule

Elektroonikatootja Elcoteq kinnitab tootmise püsimist Tallinnas

Äp
Liis Kängsepp
liis.kangsepp@aripaev.ee

Hansapanga analüütiku Maris Lauri hinnangul on Eesti ekspordi kasvutempo aeglustunud, üheks põhjuseks peab ta elektroonikatoote Soome eksportimise kahanemist.

“Me ei ekspordi enam Soome elektroonikakaupu,” sõnas Maris Lauri eisel Gaselli kongressil ekspordiraskustest rääkides. “Selle taga on kas ühe ettevõtte ümberkorraldamine või tootmise väljaviimine.”

Eesti suurim elektroonika-kaupade tootja ja eksportija Elcoteq on viimasel ajal korduvalt kummutanud kuulujutte, nagu kavatseks ettevõtte tootmise Tallinnast ära viia.

Elcoteq teeb rohkem keerulisemaid tooteid

“Tootmist välja viima me ei hakka,” kinnitas ettevõtte kommunikatsioonijuht Jaanus Pauts ka eile ning lisas, et ümberstruktureerimine käib ettevõttes kogu aeg – lihtsamalt toodetelt minnakse üle keerulisemate tegemise peale.

Pauts nõustus, et muudatused ekspordiriikides on tõesti toimunud – kui varem eksporditi peamiselt Soome ja Rootsi, siis nüüd on juurde tulnud Ungari ja Aasia.

“Kogu ekspordimahu vähenemise põhjus on, et tooted on teistsugused. Nad on väiksemad ja materjali kulub vähem,” ütles Pauts.

Soome asemele tõuseb Hiina

Majandusministeeriumi peaspetsialist Merike Riipinen tunnistas, et elektroonikatoote eksport Hiina on tõesti viimasel ajal märgatavalt kas-

vanud ning Soome osa on vähenenud. Kogueksport Soome oli mullu üheksa kuuga kahanenud 5 protsenti ning masinate osakaal moodustab põhjanaabritele müüdava kauba hulgast umbes poole. “Kogueksport Hiina kasvas mullu üheksa kuuga kuus korda,” rääkis Riipinen. “Masinate ja seadmete osatähtsus Hiina ekspordis oli 83 protsenti.”

Ta nõustus Lauriga, et ekspordi kasvutempo aeglustub. Põhjustena nimetas Riipinen masinate ja seadmete ekspordi vähenemist Soome ja mineraalsete kütuste ekspordi võrdlusbaasi ühtlustumist.

“2005. aasta lõpus hakati Eestis töötlema naftasaaduseid ja see tõstis kõvasti nii ekspordi kui ka impordi,” sõnas Riipinen. “2006. aasta veebruarist oli mineraalsete toodete ekspordi kasv mitmekordne, sest 2005. aasta esimese poole võrdlusbaas oli madal.”

Riipinen selgitas, et septembrikuust hakkas võrdlusbaas ühtlustuma ning mineraalsete kütuste ekspordimahu kasv kahanes kuni 50 protsenti 2005. aastaga võrreldes. “See võttis kogu ekspordi kasvust alla,” lausus Riipinen.

Kaupu viiakse riskantsematele turgudele

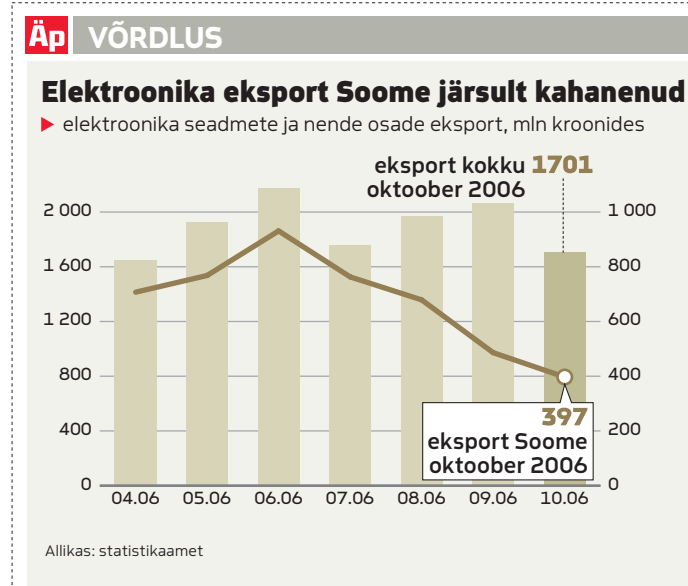
Lauri hinnangul on suuremad ekspordi kasvu takistajad tugev inflatsioon, kaupade viimine riskantsematele turgudele Euroopa Liidu asemel ja odava allhanketöö osakaalu vähenemine.

Ta pani ettevõtjatele südamele, et nood jälgiksid tõsisemalt, kuhu kulud lähevad. “Hinnatõus pole kasvu võti,” sõnas Lauri. “Tuleb leida uusi mõtteid, kuidas kalli tööjõu tingimustes toota midagi väärtuslikku, millega edasi minna.”

► Hansabank Marketsi analüütik Maris Lauri eile esinemas Äripäeva konverentsil.

Foto: Indrek Susi

Äp NUMBER

5%

► vähenes eelmise aasta 9 kuuga eksport Soome, võrreldes aasta varasema ajaga.

Äp NUMBER

50%

► vähenes mullu mineraalsete kütuste eksport, võrreldes 2005. aastaga.

Lauri: ärge tõstke hindu, kärpige kulusid!

Hansabank Marketsi makroanalüütik Maris Lauri ütles eile Äripäeva konverentsil, et kiire majanduskasv kujutab endast ohtu, millele tuleb kiiresti reageerida.

Lauri soovitas ettevõtetel püüda hindu mitte tõsta, vaid hoida selle asemel kulusid kokku. Lisaks peaksid ettevõtjad mõtlema, kuidas kalli tööjõuga luua midagi paremat ja väärtuslikumat.

Hansapanga uues majandusprognoosis on kirjas, et Eesti palgakasv ja töötuse määr on liikunud koos. Palgatõus on tööturule inimesi juurde toonud. Kuid selline olukord ei saa jätkuda kaua. Järgneva kahe aasta jooksul on tööturule oodata umbes 50 000 lisatöötajat, kuid pärast seda pole uusi inimesi kusagilt juurde võtta, rääkis Lauri.

See hakkab veelgi mõjutama palgatõusu. Üle 10 protsendi aastast ei tohiks siiski reaalpalka tõsta. “Tuleb olla ettevaatlik. Kui palgasurve tugevneb ja streigiga hakatakse palka juurde nõudma, on palgatõus veelgi kiirem ja senised edukad majandusaastad võivad kurvalt lõppeda,” sõnas Lauri.

Lauri soovitas kiire kasvu ajal hoolikamalt kulusid, logistikat ja laoseisu planeerida ning jälgida, et tellimused vastaksid tootmisvõimsusele. Samuti hoiatas ta investeeringute eest, mis ei tooda kohe tulu (kinnisvara, sõidukid).

“See kujutab suurt riski eriti väikeettevõtetele. Kui aga asjad paljude ettevõtetes vilu lähevad, siis hakkab vilu minema kogu majandusel, tekib lumepalliefekt,” hoiatas Lauri.

Toetus Peamiselt läheb raha noorte inimeste tööle aitamisele

Töötutele taotleti 136 mln kr projektiraha

Tööturu võrdsete võimaluste meetme kohta esitati tööturuametisse eelmiseks reedeks taotlusi kokku 136 miljoni krooni peale, raha küsiti 44 projektile.

Euroopa Sotsiaalfondist taotletav toetus kokku on 106 miljonit krooni.

Tööturuameti peadirektori Tiina Ormissoni sõnul oli paljude projektitegevuste teravik suunatud noorte inimeste tööle aitamisele. “Meeldib on, et projektidesse on kaasatud erialaliitude kaudu ettevõtteid, mis annab projektis osalevatele inimestele suurema võimaluse tööd leida,” lisas ta.

44 projektis plaanitakse kaasata 4332 töötut ja projektide abiga loodetakse tööle saada 1499 inimest. Projektide tegevused on suunatud kõikide abivajavate sihtrühmade abistamisele, nt pikaajalised töötud, 16–24aastased töötud, vanemaegalsed töötud, erivajadustega inimesed, vanglast vabanenud ja vabanevad isikud, töötud, kelle ebapiisav eesti keele oskus takistab nende tulemist tööturule. Projektide hindamiseks on aega 70 päeva.

Toetuste maht fondist on 2004.–2006. aastal 413,6 miljonit krooni, Eesti peab lisama 104 miljonit krooni. **aripaev.ee**

HE HESTACOM

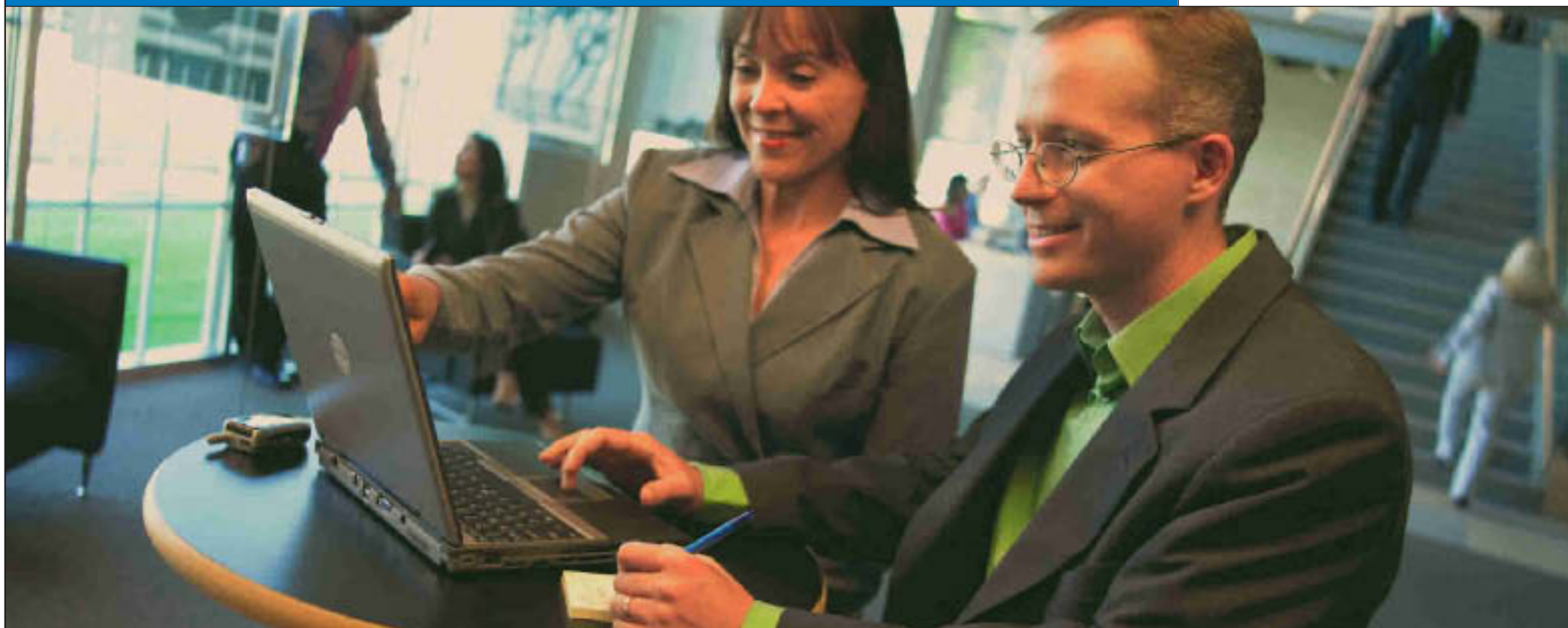
- MITMESUGUSTE METALLKONSTRUKTSIOONIDE, SURVEANUMATE, TORUSTIKE JA NENDE SÕLMEDE (K.A ROOSTEVAABADE) VALMISTAMINE JA MONTAAŽ
- KORROSIONITÕRJE
- TEHNOLOOGILISTE SEADMETE PAIGALDUS

e-post hestacom@hotmail.ee
www.hestacom.com

Tel 332 0820, 52 84 977
Faks 332 0120
Järveküla tee 66, 30322 Kohtla-Järve

Tark, kiire ja moodne töökaaslane

Turvalised ja kasutajasõbralikud sülearvutid

Dell soovib Windows® XP Professional'i

Intel® Centrino® Duo mobiilsel tehnoloogial põhinev ülikerge Dell™ Latitude™ seeria pakub suurt jõudlust ja andmete igakülgset kaitset.

Dell™ Latitude™ D820 on loodud kasutajatele, kellele on olulised kvaliteet, kasutamismugavus ja arvuti pikk eluiga.

Dell™ Latitude™ D820

Intel® Centrino® Duo mobiilne tehnoloogia
Intel® Core™ 2 Duo protsessor T7200
(2.0 GHz, 4 MB Smart L2 vahemälu, 667 MHz FSB)

Genuine Windows® XP Professional SP2

Intel® PRO/Wireless 3945A/G (802.11a/g)

80 GB kõvaketas, sõrmejälgelugeja

1 GB 667 MHz DDR2 mälu

DVD-kirjutaja

15,4" WXGA+ (1680 x 1050) ekraan

NVIDIA® Quadro NVS 110M kuni 256 MB videokaart

Kaal 2,73 kg

35,3 mm x 361 mm x 262,2 mm

25 900.-

Sisaldab 18% käibemaksu

Dell™ Latitude™ D620 on loodud kasutajatele, kas vajavad oma töös arvutit, mis pakub jõudlust, mobiilsust ja kasutusmugavust.

Dell™ Latitude™ D620

Intel® Centrino® Duo mobiilne tehnoloogia
Intel® Core™ Duo protsessor T2300E
(1.66 GHz, 2 MB Smart L2 vahemälu, 667 MHz FSB)

Genuine Windows® XP Professional SP2

Intel® PRO/Wireless 3945A/G (802.11a/g)

60 GB kõvaketas, sõrmejälgelugeja

1 GB 667 MHz DDR2 mälu

DVD-kirjutaja

14,1" WXGA+ (1440 x 900) ekraan

Kaal 2,2 kg

32 mm x 337 mm x 238 mm

19 990.-

Sisaldab 18% käibemaksu

Smart Security

lisainformatsiooni leiate:
www.dell.com/security

Autoriseeritud edasimüüja, garantii- ja hoolduspartner Eestis:
MAX 123 AS · Veerenni 58 A, Tallinn · www.max.ee
müük: 699 0678 · teenindus: 699 0699 · e-mail: max@max.ee

Lihtne nagu

© 2006 Dell Computer Corporation. Saadavus, hinnad ja spetsifikatsioonid on õiged avaldamispäeval, kuid võivad muutuda hoiatamata. Tooteuunduste hinnad kehtivad ainult koos süsteemiga ostes. Dell, Dell logo, Dimension ja Inspiron on Dell Computer Corporation'i kaubamärgid või registreeritud kaubamärgid. Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino logo, Core Inside, Intel, Intel logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside logo, Intel SpeedStep, Intel Viiv, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Xeon ja Xeon Inside on Intel Corporation'i kaubamärgid või registreeritud kaubamärgid või tema Ameerika Ühendriikides ja muudes riikides asuvate tütarfirmade registreeritud kaubamärgid. Microsoft ja Windows on Microsoft Corporation'i registreeritud kaubamärgid. Dell ei pretendeeri teiste omanduses olevate nimede ja kaubamärkide. Teatud Microsoft® tarkvaratoodetel, kaasaarvatud käesolevas arvutis, võivad kopeerimisloa eesmärgil olla kasutusele võetud teatud tehnilised meetmed. Toodet pole võimalik kasutada, kui te ei järgi toote käivitamisreegleid. Käivitamisreeglid ja Microsoft'i intellektuaalse omandi kasutamise reegleid kirjeldatakse täpsemalt toote algel käivitamisel või peale teatud tarkvaratoodete korduvat installimist või arvuti ümberkonfigureerimist, mida on võimalik teostada ka Interneti abil või telefoni teel (võib kaasneda teenuse lisas).

8 UUDIS

LAIENEMINE

KredExi toetusega ostetakse firmasid

Kui seni on Eesti ettevõtte kasutanud KredExi laenukäendust eelkõige investeeringute tegemiseks, siis viimasel ajal kasutatakse käendust üha enam ka ettevõtete või kaubamärkide ostmiseks.

Ühe viimase aja näitena võib tuua Express Pesulad OÜ, kes ostis aasta lõpus Petra Pesutäna ning Neste tanklates opereeriva Spectra pesulaketi, luues selleks eraldi ettevõtte OÜ Jazz Pesulad.

“Laienemisplaan raskendas esialgu pangast investeerimislaenu saamiseks vajalike tagatiste puudumine, millele KredExi käenduse abil siiski lahendus leiti,” märkis Express Pesulad OÜ ja OÜ Jazz Pesulad suuromanik Ando Mellikov.

ENERGIA

Rohelise energia osa plaanis tõsta

Eilsel kohtumisel Saksa maa Energieetikaagentuuri (DNA) juhatuse esimehe Stefan Kohleriga ütles majandusminister Edgar Savisaar, et Eesti eesmärk on suurendada taastuvate energiaallikate osakaalu elektritootmisel 2010. aastaks vähemalt 5,1 protsendile.

“Eestis on taastuvate energiaallikate osakaal elektritootmisel tõusnud 0,2 protsendilt 2000. aastal 1,4 protsendile 2005. aastal,” ütles Savisaar.

Kohleri sõnul on Saksamaa eesmärk taastuvate energiaallikate osakaalu elektritootmises tõsta 20%ni aastaks 2020.

LEPING

Hanschmidt osaleb Paljassaare projektis

Tallinna linnavalitsus kavatses sõlmida erasektoriga Paljassaare arengut korraldava lepingu, teatas Tallinna linnavalitsus.

Lepinguga ühinevad Tallinna linn, aktsiaseltsi KS Holding, Petromaks Stividori AS, Eesti Vesiehituse AS, Spectros OÜ, OÜ Fransertal, AS Haltransa, AS Scantrans, Lahesuu Sadama AS, AS Paljassaare Kalatööstus ning AS Tallinna Sadam. Ühispanga eksjuht Ain Hanschmidt ja Saku eksjuht Cardo Remmel kuuluvad KS Holdingu omanike ringi. Petromaks Stividori üks omanike on Robert Lepiksoni poeg Erik Lepikson.

TEENUS

Pesumati puhastab elektrijaamu

Narva Energia Ametiühing ja Balti elektri jaama ametiühing allkirjastasid kollektiivlepingu OÜga Pesumati. Pesumati osutab Narva elektri jaamadele selle aast algusest puhastus- ja koristusteenust, andes elektri jaamades tööd ligi 100 inimesele, teatasid ametiühingud.

Alternatiivturg alustab Tallinnas aasta keskel

Aasta lõpuks loodab börs saada kuus liiget

Äp

Martin Hanson
martin.hanson@aripaev.ee

Tallina börsi alternatiivturg alustab juba 2007. aasta keskel, aasta lõpuks loodetakse turule meelitada kuni kuus ettevõtet.

“Kokku on vaja viia inimesed, kellel on raha, ning inimesed, kellel on raha vaja,” sõnas Tallinna börsi tegevdirektor Kalle Viks eile toimunud Äripäeva “Gaselli konverentsil”. Ta ütles veel, et alternatiivturu loomise põhjus on investore ja ettevõtete suur huvi selle vastu.

“Rikkamad erainvestorid ning riskikapitalistid tahaksid investeerida väikestes kiiresti arenevasse ettevõtetesse ning see motiveerib ka kasvusooviga ettevõtteid turule tulema,” sõnas Viks.

Alternatiivturu loomine oli pikka aega seaduseaukude taga kinni, kuid aasta keskpaigaks on juriidiline pool korras ning avatakse kõiki Baltimaid kaasav OMXi alternatiivturg.

Alternatiivturg on hüppelaud suurele börsile

“Me võime iseloomustada väärtpaberibörsi, vabaturgu ja alternatiivturgu näiteks hotellitärnidega, me võime liigitada neid turisti-, äri- ja esimeseks klassiks. Alternatiivturgu ei saa vaadata kui midagi ebaprestiižset, vaid esimest sammu tõeliselt eduka börsiettevõtte suunas,” sõnas Viks.

Börsi majanduse jahenemist ei karda. Viksi sõnul tekitab see just situatsiooni, kus

ettevõtetele võiks olla vaja lisakapitali, mida alternatiivturg ka pakub.

“Ettevõtete huvi on väga suur, kõik ei taha võtta laenu, vaid tahavad kapitaliseerida ettevõtte muudmoodi. Eriti oluline on alternatiivturu teke ettevõtetele, kellel on plaanid börsiga suuremad kui kiire raha hankimine, ehk uuest turust tekib ka hüppelaud liikumaks kas või börsi põhimekirja,” rääkis Viks.

Investorid näitavad kätte tõelise hinna

Börsi tegevdirektor lisas, et kui tahetakse teada saada ettevõtte tegelikku väärtust, tuleb see tuua börsile, sest lai investorite ring näitab ettevõtte tegeliku hinna kätte.

Eilsel “Gaselli kongressil” esinenud Photopointi asutaja ja omanik Urmas Kiisk sõnas, et Photopointile praegu alternatiivturu abi vaja ei ole.

“Meil on kindel omanike ring ning seda me laiendada ei soovi,” sõnas Kiisk, kuid lisas, et mõnele ettevõttele on see väga hea võimalus oma tegevuse laiendamiseks.

“Samas annavad ka pangad väga head laenu, mis on ehk lihtsam lahendus,” mainis Kiisk.

Mainori omanik Ülo Pärnits kommenteeris, et tal on olnud mõtteid seoses börsiga, kuid praegu on veel vara neist rääkida. “Alternatiivturu tekkimine on kindlasti kogu Eesti majandusele kasulik. Väikesed firmad saavad tõmmata endale lisakapitali ja kasvada. See on võimalus nii noorematele kui ka vanematele firmadele,” sõnas Pärnits.

► Photopointi omanik Urmas Kiisk alternatiivturu abil firmasse uusi omanikke kaasata ei soovi, kuid teiste ettevõtjatele võib see võimalus marjaks ära kuluda.

Foto: Margus Ansu, Postimees

Äp

MIS ON MIS

Börsi alternatiivturg:

► Alustab Tallinna börsil 2007. aasta keskpaiku, kui saadakse korda seadused ning ühtlustatakse need eurodirektiividega.

► Võimaldab väikestel, kuid kiiret arengut soovivatel või seda juba läbi tegevatel ettevõtetele kaasata raha ettevõtmistesse.

► Numbrilisi piiranguid turule soovivatele ettevõtetele käibes, kasumise, omakapitalis või töötajate hulgas ei ole. Samuti ei nõuta väga stabiilset tegevusajalugu. Turg on suure riskiastmega ning selle tõttu valitseb siin ka nõrgem investorikaitse. On hüpelaual kas vabaturule või väärtpaberibörsile.

Äp

NUMBER

20 000

► krooni on minimaalne alternatiivbörsiga liitumise tasu ettevõttele.

Äp

TSITAAT

Kokku on vaja viia inimesed, kellel on raha, ning inimesed, kellel on raha vaja.

Kalle Viks, Tallinna börsi tegevdirektor

Müük Rahvusraamatukogu kavatses osaleda kinnistu enampakkumisel

Maavalitsus müüb Toompeal poolt Siiami kaksikutest

Harju maavalitsus pani 360 000 kroonise alghinnaga müüki Toompeal asuva kinnistu, kus paikneb rahvusraamatukogule kuuluv maja.

Ahvatuks alghinna taga peitub asjaolu, et Kohtu 3 maa ning hoone omanikud on üksteisega seotud kui Siiami kaksikud.

Praegune 50aastane hoonestusõiguse leping toob sotsiaalmaa omanikule sisse vaid 7388 krooni aastas ning hoonestusõiguse tasu saab tõsta vaid koos maa maksustamis- hinna tõusuga. Tõenäoliselt pikeneb sama nigel leping veel 99 aastaks.

Hoone omanik soovib peab maaomaniku alati nõusse meelitama, et näiteks maja

Äp KUUPÄEV

06.02.

► pärastlõuna on Toompeal Kohtu 3 asuva kinnistu ostupakkumiste esitamise tähtaeg.

► Rahvusraamatukogule kuuluv hoone alune maa on müügis.

Foto: Julia-Maria Linna

müüa või hüpoteeki seada. Nii arhitektuurimälestisena arvele võetud hoone kui ka muinsuskaitsealale jääva territooriumi korrashoiukulud tuleb kanda hoone omanikul.

Samas on maaomanikul hoone ostuks vähe lootust, või

kui, tuleb veel kord läbi käia avaliku enampakkumise katalipust. Lisaks võivad rahvusraamatukogu vara müüki sekkuda mitmed ministrid, komisjonid ja muud huvigrupid.

Enampakkumise korralda-

ja, Prisma Kinnisvarade ASi juht Annes Kabel rääkis, et kinnistu võlu peitub asukohas. Ta avaldas lootust, et investeerimist otsiva raha rohke tõttu tõuseb kinnistu hind alghinnast tunduvalt kõrgemaks.

“On olemas ka lolli raha ja sellega trügatakse praegu kinnisvaraturule,” kirjeldas Kabel enampakkumistel toimuvat.

Rahvusraamatukogu haldusdirektori Mati Kibini sõnul kavatses raamatukogu oksjonil osaleda ning jätkata talle kuuluvas hoones senist koolitustegevust.

Kibin ei osanud selgitada, miks pandi kinnistu raamatukogule üleandmise asemel enampakkumisele. “Arvatavasti vastavalt riigivara seadusele,” oletas ta. “Täpsema vastuse saate otsuse vastuvõtjalt.”

Eile lõunaks oli Prisma Kinnisvarade ASiga ühendust võetud juba viiel korral. Kolmele huvilisele oli Kabel teinud müügiga seotud dokumentidest koopiaid.

Anne Oja

Foorum

Juhtteema on nihked globaalses võimuvalemis

Maailma eliit koguneb Davosi aru pidama

Saksamaa kantsler Angela Merkel avab täna Davosis aasta ühe prestiižikama sündmuse – Maailma Majandusfoorumi, mis toob Šveitsi mägikuurorti jälle kokku maailma poliitilise ja ärielu eliidi.

Üle 2400 osaleja 90 riigist, nende seas Briti peaminister Tony Blair, Läti president Vaira Vike-Freiberga, Euroopa Keskpanga juht Jean-Claude Trichet, Gazpromi asedirektor Aleksander Medvedjev, Microsofti asutaja Bill Gates ning kliima soojenemise mõjudest väga kriitilise raporti avaldanud Sir Nicholas Stern, arutavad viie päeva jooksul teemasid energiajulgeolekust ja globaalse riskipildi tumenemisest kuni väljavaadeteni suvel surnuks arvatud WTO vabakaubanduskõnelused elu äratada.

Professor Klaus Schwab, kes foorumi asutas ja seda 36 korra korraldanud on, valis ürituse selle aasta juhtteemaks “nihked globaalses võimuvalemis”. See osutab nii kiiretele muutustele geopoliitilistes võimuvahetades ja äris kui ka internetirevolutsioonist tingitud võimu hajumisele kesktsandilt üksikisikule – kliendile, veebipäeviku või videosaidi omanikule.

Ürituse avab Angela Merkel ülevaatega Saksamaa plaanidest ELi ja G8 eesistujariigina. ELis on prioriteedid energiajulgeolek, põhiseaduslik lepe ning ELi ja USA vabakaubandusruum. G8 liidrina tahab Saksamaa fookuse viia “pehmetelt teemadelt” tagasi majandusprobleemidele.

Üks põhiteemasid energia

Äriliidrite seas on Davosis ka Jorma Ollila, kuid enam mitte Nokia, vaid kütusefirma Royal Dutch Shell esindajana. Energia on foorumi peateemasid, sest siin on viimase aastaga palju muutunud. Nafta hind on jälle lõõnud rekordeid, Ve-

► Šveitsi sõdurid valvasid juba eelmisel nädalal Maailma Majandusfoorumi toimumiskoha Davosi lähistel. Foto: Bloomberg

nemaa kasutab energiat poliitilise survevahendina, järsult kasvad investeeringud alternatiivenergiasse ning isegi suured kütusefirmad, nagu Exxon, on hakanud rääkima kasvuhoonegaaside vähendamise vajadusest.

Trichet räägib riskidest

Euroopa Keskpanga juht Jean-Claude Trichet kõneleb Davosis maailmamajanduse riskidest. Praegu ollakse liiga muretud – odava raha küllus ja maailmamajanduse tugev kasv on loonud illusiooni, et head ajad jäävadki kestma.

Liigse rahulolu eest hoiatab ka foorumiks valminud raport “Maailma riskid 2007”, mille järgi on paljudes valdkondades kliima soojenemise, epideemiade, terrorismi ja tuumaohu riskid aastaga kasvanud. Riigid on aga järjest vähem valmis ja võimalised võimalike tagajärgedega toime tulema.

Eliidile lisaks kogunevad Davosi ka meeleavaldajad, kelle suurim väljaastumine on kavas laupäeval. Üritust turvab ligi 5000 sõjaväelast ja politseinikku, mis läheb kokku maksma 6,4 miljonit dollarit.

Sirje Rank

Eestlasi kohal pole

Eestist ei osale Davosi majandusfoorumil tänavu kedagi.

Peaminister Andrus Ansip Londoni visiidi aeg pandi paika juba aasta aega tagasi ja sellist kutset ei leidnud ka peaministri paberite seas, teatas valitsuse kommunikatsioonibüroo. Sama vastuse andis presidendile kantsleile: “Me ei ole kutset saanud.”

2005. aastal osales Davosi foorumil toonane peaminister Juhan Parts, kes oli kutsutud osalema paneeldiskussioonis Euroopa majanduspoliitika väljakutsetest. Parts sai ka foorumi tulevikujuhi tiitli, mille on Eestist varem pälvinud veel Helo Meigas, Indrek Neivelt ja Kristiina Ojuland.

Välisministeeriumi andmeil on Davosi foorumil käinud Mart Laar, Tiit Vähi, Andres Lipstok, Lennart Meri ja Toomas Alatalu.

Bronšteini hinnangul võib transiidi kaotamine tekitada nii majanduse kui ka krooni languse ohu.

“Eesti riik sai suure raha eest tagasi raudtee, aga kui transiidi osakaal kasvab, siis polegi see nii kallis. Kui pole transiiti, ei too ka sadamad riigile kasu,” rääkis akadeemik.

Bronšteini lisas, et selliseid küsimusi saab lahendada vaid kompromisside abil, otsides poliitilisi otsuseid.

Mihhail Bronšteini on Teaduste Akadeemia liige ja Tartu Ülikooli emeritiiprofessor.

aripaev.ee

Võrdlus Kinnisvara kallineb Soome on üks ELi kallimaid elukohti

Soomes elamine on ka Euroopa Liidu mõistes kallis. Eurostati andmetel olid leibkonna elamiskulud Soomest suuremad vaid Luksemburgis, Rootsis ja Taanis.

Üks põhjustest on kinnisvara kõrge hind. Viimastel aastatel on korterite hinnatõus liikunud Lõuna-Euroopast põhja poole, kirjutab Soome päevaleht Helsingin Sanomat.

“Oleme sellel teel, et tavalisel palgasaajal ei ole enam jõudu endale pealinna piir-

konnas kodu osta. Nüüd tuleks tegeleda inimeste toimetuleku küsimusega,” märkis elamuameti juht Anja Mäkeläinen.

Põhjamaade suurima turu-uuringute firma VTT uurimisjuht Pekka Pajakkala ütles, et Soome eluasemete kõrge hinna peamine põhjus on kruntide puudus ja probleemid asjaajamisel.

Ekspertide arvates on vaja ka poliitilist üldnägemust ja maksusüsteemi uuendamist, et hinnad kontrolli alla saada.

aripaev.ee

Maksud Praegu on tulumaks 28% Taani piirab firmade maksukoormat

Taani kaalub plaani langetada ettevõtete maksukoormat 2–3 protsenti, kirjutab Taani majandusleht Dagbladet Børsen.

Praegu maksavad Taanisi tegutsevad ettevõtted 28% tulumaksu. Seadusemuudatuse tulemusel langeks Taanisi ettevõtete maksukoormus

Euroopa Liidu keskmisele tasemele. Maksuekspertide hinnangul meelitaks see riiki välisinvestoreid.

“Kui ettevõtted võrreldavad riikide maksukoormust, siis nad harikult vaatavad protsente,” ütles PricewaterhouseCoopersi maksudivisjoni osanik Torben Wolsted.

aripaev.ee

Välissuhted Transiidi kadumine on majandusele ohtlik Akadeemik: Venemaa sanktsioonid on tõenäolised

Moskvat külastanud majandus- ja transiidiküsimuste ekspert, akadeemik Mihhail Bronšteini ütles intervjuus venekeelsele Postimehele, et Venemaa majandus-sanktsioonid Eesti vastu on väga reaalsed.

Bronšteini sõitis Moskvasse, et “kohtuda oma endiste kolleegidega, Venemaa mõjukate inimestega, veenmaks neid, et majanduslikud sanktsioonid, millest on hakatud rääkima pärast seda, kui Eestis võeti vastu sõjahaudade kaitse seadus, pole neile kasulikud”.

► Mihhail Bronšteini

Esimeste kohtumiste tulemused räägivad sellest, et sanktsioonide kasutuselevõtt on väga reaalne, rääkis akadeemik.

“Meie liitumine ELiga on olnud minu meelest õige otsus. Kuid, andes endale aru meie olulisemast ressursist – geograafilisest asendist –, ei tohiks me kaotada ka idaturgu,” lisas Bronšteini.

aripaev.ee

AS Liviko Alcostore kauplustekett otsib seoses tegevuse laiendamisega oma meeskonda

KAUPLUSTE JUHATAJA ASSISTENTI

Kelle tööülesanneteks on:

- kaupluste juhataja assisteerimine ja dokumentatsiooni haldamine ning korrashoid
- kaupade arvelevõtt
- ostu- ja müügidokumentide haldamine
- töö andmebaasidega
- personali puudutava dokumentatsiooni korrashoid
- kaupluste juhataja abistamine jooksvates küsimustes

Kandidaadilt eeldame:

- head suhtlemisoskust ja organiseerimisvõimet
- positiivset ellusuhtumist ja orienteeritust meeskonnatööl
- lojaalsust, täpsust ja kohusetundlikkust
- head stressitaluvust
- väga head arvutikasutusoskust
- kasuks tulevad teadmised raamatupidamisest ja kaupluse juhtimise kogemus

Pakume:

- enesetäiendamise ja eneseteostuse võimalust
- mitmekülgset tööd
- mõnusat ja toetavat meeskonda
- tööle väärilist palka

CV saata kuni 10.02.2007 aadressile: andres.lubja@liviko.ee

10 REKLAAM

ÄRIPÄEVA KOOLITUSED
2007

Mait Raava

7. märtsilVIIS OLULIST OSKUST
TULEMUSTE MÕÕTMISEKS**Kuidas mõõta ettevõtte edu?**

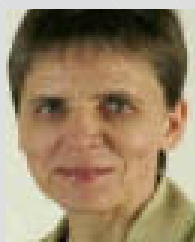
Koolitaja on tuntud juhtimiskonsultant, ettevõtte Pro Konsultatsioonid juhataja ja EBSi lektor Mait Raava. Koolituse hind on 4250.– (km-ga 5015.–).

Indrek Saul

**14.–15. veebruaril,
23.–24. mail**EDUKAS KLIENDISUHETE
JUHTIMINE**Kuidas kliendisuhete juhtimise abil
edu saavutada?**

Koolitaja on juhtimiskonsultant ja ärinõustaja Indrek Saul. Kahepäevase koolituse hind on 7950.– (km-ga 9381.–).

Helve Hennoste

28. märtsilNÄPUNÄITEID IGAPÄEVAKEELE
ÕIGES KASUTAMISEKS**Kuidas kirjutada tekste hästi ja õigesti?**

Koolitaja on Äripäeva keeleteoimetaja Helve Hennoste. Koolituse hind 4250.– (km-ga 5015.–).

Alexander Kotchubei

28. veebruaril – 1. märtsil

koostöös koolitusfirmaga Meta-Profit

ERINEVATE PSÜHHOLOOGILISTE
INIMTÜÜPIDE JUHTIMINE**Kuidas erinevaid töötajaid oskuslikult
juhtida?**

Koolitaja on Meta-Profiti treener-konsultant Alexander Kotchubei.

Kahepäevase koolituse hind on 7950.– (km-ga 9381.–).

Aira Tammemäe

**25.–26. jaanuaril (välja müüdud),
8.–9. märtsil**MÜÜGIJUHTIMISE
PSÜHHOLOOGIA 3 REEGLIT**Kuidas aidata oma müügitöötajatel
tippu tõusta?**

Koolitaja on treener-konsultant Aira Tammemäe. Kahepäevase koolituse hind on 9950.– (km-ga 11741.–). Koolitus toimub Pärnus hotellis Strand ja sisaldab majutuse hinda.

Silva Laius

7.–8. ja 21. veebruaril

koostöös FranklinCovey Eestiga

VÄGA EFEKTIIVSE INIMESE
7 HARJUMUST**Kuidas arendada koostööd ettevõtte
eesmärkide saavutamiseks?**

Koolitaja on rahvusvaheliselt sertifitseeritud FranklinCovey konsultant Silva Laius.

Kolmepäevase koolituse hind on 13 900.– (km-ga 16 402.–).

Mare Pork

**31. jaanuaril–1. veebruaril,
25. aprillil–26. aprillil**8 VÄRAVAT "UNELMATE
MEESKONNA" LOOMISEL**Kuidas luua üksiktöötajatest meeskond?**

Koolitajad on psühholoogiaprofessor Mare Pork ja tippjuht Andres Liinat.

Kahepäevase koolituse hind on 8950.– (km-ga 10089.–).

Andres Liinat

13.03.2007 - 16.01.2008

TIPPTEGIJATE KOOL

Aastaringne koolitusprogramm juhtidele

Koolitaja on psühholoogiaprofessor Mare Pork.

Koolituspaketi hind on 49 000.– (57 820.–)

→ Täpsemat koolituste tutvustust vaata aadressil

www.aripaev.ee/koolitus

Hind sisaldab koolitusmaterjale, lõunasööke ja kohvipause ning üht Äripäeva juhtimisraamatut.

Juhul, kui korraga registreerub ühest maksaettevõttest rohkem kui üks osaleja, on osalemise hind 10% soodsam. Info telefonil 667 0413 või elektronposti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee.

Registreerimine aadressil koolituskeskus@aripaev.ee, koduleheküljel www.aripaev.ee/koolitus või telefonil 667 0413.

→ **NB!** Kohtade arv on piiratud!

Äripäev

ÄRIPÄEVA KOOLITUSKESKUS

→ WWW.ARIPAEV.EE/KOOLITUS

TÖÖSTUS

Eestis Laima kasv kõige väiksem

Jõulude ajal müüdi Läti ma-gusatootja Laima maiustusi Balti riikides 56 miljoni Ees-ti krooni eest, mis on 33% rohkem kui 2005. aasta jõu-luajal.

Kõige enam, 88% tõusis Laima müügikäive Leedus, järgnesid Läti 33% ning Ees-ti 9% suuruse tõusuga. Jõu-lutooteid müüdi kolmes riigis kokku üle miljoni kilo-grammi, mis on 24% enam kui aasta varem, teatas et-tevõte.

Koguseliselt sõid lätlased aasta lõpus ära ligi 673 000 kilogrammi Laima jõulutoo-teid.

LOODUSVARA

ÜRO nõunik: vesi saab otsa

ÜRO Millenniumi projek-ti juhi Jeffrey Sachs sõnul saab maailmast varsti vesi otsa ja tuleb võtta ette radi-kaalseid samme, et vältida olukorda, kus inimkond ei suuda ennast toita. Sachs ütles Delhi keskkon-nakonverentsil, et maailmas ei ole rohkem jõgesid, kust vett võtta, kirjutas Guardian Unlimited.

Veepuudus ootab Hiinat ja Indiat ning eelmistel küm-nenditel kasutatud toidu tootmise suurendamise vii-sid enam ei toimi.

“Hiina ja India kasutavad vett ebaratsionaalselt,” üt-les Sachs.

Alates 1960. aastatest on põllumajanduslik maa, mida niisutatakse, kolmekordis-tunud. “Ganges Indias ja Kollane jõgi Hiinas ei voo-la enam, vaid settivad, sest jõgede ülemjooksul kasu-tatakse värske vesi ära,” li-sas Sachs.

POLIITIKA

Leedu parteidel kesised programmid

Hoolimata sellest, et Leedu kohalikud valimised on kuu aja pärast, ei tea pooled va-liljad, keda valida.

Leedu majandusleht Verslo Žinios kirjutas, et vaadates viletsaid valimisprogramme, ei ole see üldse üllatav. Erakonnad ei koostanud tö-siseltvõetavaid valimisplat-vorme, sest nad usuvad, et valiljad tulevad ning hääleta-vad kellegi poolt, kes on va-limisnimekirjas.

MOSKVA

Meeleavaldus Eesti vastu

Täna on Moskvas Maneeži platsil pronksõduri teisal-damise vastu oodata mee-leavaldust, kus osaleb um-bes 1200 inimest, kirjutas Eesti Päevaleht Online.

Nelja ühiskondlik-poliitilise liikumise Rossija Molodaja, Molodaja Gvardija, Naši ja Mestnõje aktivistid korral-davad Moskvas miitingu, teatas Interfax.

Miiting toimub pronksõdu-ri eemaldamise vastu ja on kavandatud kella 12.00ks. Detsembrikuus põleta-ti Eesti Moskva saatkonna ees Eesti lippe.

Jukose juhte ootavad uued süüdistused

Riik tahab kätte saada Jukose välismaal asuvad varad

Tõnis Arnover
tonis.arnover@aripaev.ee

Jukose eksjuhid Mihhail Hodorkovski ja Platon Lebedev ootavad Tšitas teist kohtuprotsessi, kus Venemaa prokuratuur süüdistab neid firmast 13 miljardi dollari ebaseaduslikus väljavii-mises ja rahapesus.

“Lähiajal esitame neile uued süüdistused,” ütles Vene-maa peaprokurör Juri Tšaika.

Protsess tahetakse pidada kaugel Tšitas, et see võimalikult vähe tähelepanu pälviks. Kuid selle algus sõltub Moskva Basmannõi kohtus käivast protsessist, mis oli eilseni kat-kestatud ühe kohtualuse põ-genemise tõttu. Süüdimõist-va otsuse korral võib Jukose juhtide suuline kaheksa-aasta-ne vanglakaristus pikeneda 15 aasta võrra.

Tuntud Euroopa õigusfir-ma SJ Berwini partner David Golberg hindab teist protses-si prokuratuurile väga täht-saks. “Juhul kui prokuratuur saavutab kuritegelikult saa-dud tulude pesemises süü-dimõistva otsuse, on tal liht-sam ligi pääseda Jukose ja sel-le emafirma Group Menatep Ltd (GML) välismaistele vara-dele ja pangakontodele,” ütles ta Vedomostile. Ja varasid po-le sugugi vähe, sest eelmisel nädalal hindas Jukose pank-rotihaldur Eduard Rebgun nende suuruseks 22 miljardit dollarit.

Maksuparadiisi kasutamist peetakse riisumiseks

Uus protsess keskendub Ju-kose tütarfirmadele Fargoil ja Ratibor. Süüdistuse koha-selt on Jukoses toodetud naf-ta müüdnud aastail 2000–2003 soodushinnaga ehk 45 dolla-rit tonn neile kahele firmale, mis olid registreeritud Mord-va ja Evengimaa maksusoo-dustuspiirkonnas. Need müü-sid nafta edasi 150 dollariga, vahesumma aga suunasid vä-lismaistesse maksuparadiisi-desse. Väidetavalt tegi firma seda maksude optimeerimi-seks, kuid prokuratuuri hin-nangul on tegemist 13 miljar-di dollari riisumisega ning ra-hapesuga 8,5 miljardi dollari ulatuses.

Prokuratuuril on õnnes-tunud kätte saada kaks olu-list tunnistajat, kellele pan-nakse suuri lootusi. Endiste Jukose tiip töötajatena on nad oma olukorra kergendamiseks lubanud anda tunnistusi Hodorkovski vastu.

Üks peatunnistaja on 32aas-tane Antonio Valdes-Garcia, kes on Venemaal sündinud ja kellel on nii Vene kui ka His-

paania kodakondsus. Garcia on endine Fargoili tegevjuht. Koos Ratibori eksjuhi Vladi-mir Malahhovski ja endise Jukose juhtkonna liikme Vla-dimir Pereverziniga oli tal sel-le aasta algul alanud Moskva Basmannõi kohtus protsess, kus prokurör nõuab kõigile 11-aastast vanglakaristust. Sellest heitunud Garcia põgenes teda valvanud miilitsate käest, mis-tõttu protsess oli eilseni kat-kestatud.

Valdes-Garcia oli vahepeal Hispaanias, kuid 2005. aasta juunis naasis Venemaale, kus talle lubati ülestunnistuste eest kergemat karistust. Uuri-mise ajaks jäeti ta OMOni val-ve alla, kust ta 2005. aasta au-gustis üritas esimest korda põ-geneda, kuid murdis jalaluud. Uus põgenemiskatse selle aas-ta algul kandis aga vilja.

Tunnistaja naasis Venemaale

Teine tähtis tunnistaja on 41-aastane Aleksei Golubovitš, kes tegi Hodorkovskiga koos-tööd 1980. aastate keskpaigast peale ja oli aastail 1998–2000 Jukose strateegilise planeeri-mise juht ja finantsdirektor. 2000. aastal ta lahkus Jukosest ja asus juhtima maaklerifir-mat Russkije Investoro, kuid talle jäi 4,5% Jukose emafirma GMLi aktsiatega. 2003. aastal aastal põgenes ta Suurbritan-niasse, kust Venemaa proku-ratuur nõudis ta väljaandmist. Edasi läks ta Itaaliasse, kus ta vahistati, kuid Toscana kohus ei andnud teda Venemaale väl-ja. 2005. a peale oli ta Interpoli tagaotsitavate nimekirjas.

Tänavu jaanuaris naasis Golubovitš kodumaale, kus ta saabumisel kinni võeti.

Tema Venemaale tuleku kohta on mitu versiooni. Enda sõnul olevat ta tulnud Mosk-vasse ühe Jukose eksjuhi Ju-ri Golubevi matusele. Golubev suri hiljuti Londonis, kuid maeti Moskvasse. Golubev oli samuti üks võtmetunnis-tajaid.

Kaasaktsionär võis püüda mürgitada

Teise versiooni kohaselt ole-vat ta nõustunud tunnistu-si andma põhjusel, et tal tek-kis vastuolu teiste GMLi akt-sionäridega, kes sundisid te-da 2005. aasta oktoobris oma 4,5protsendilise aktsiapaki ebasoodsalt maha müüma.

Ajalehele Moskovski Kom-somolets antud intervjuus üt-leb Golubovitš hoopis, et Ve-nemaale tuleku põhjuseks on mitu kallaletungi temale ja tema perele. Ta väitis, et nen-de taga on Jukose endine akt-sionär Leonid Nevzlin, kes ole-vat püüdnud teda elavhõbeda-ga mürgitada.

► Endine Jukose suuromanik Mihhail Hodorkovski 2005. aasta mais kohtuprotsessi ajal, mille käigus mõisteti ta 8 aastaks vangi, nüüd ähvardab teda vangistuse pikenemine.

Foto: Reuters

NUMBER

15

► aastat vangistust võib li-sanduda endiste Jukose juhti-de 8aastasele karistusele, kui uus süüdistus läbi läheb.

MIS ON MIS

Fargoil ja Ratibor

► Jukose tütarfirmad, mis süüdistuse kohaselt maksu-paradiisi kaudu naftat müües riisusid 13 miljardit dollarit ja pesid raha 8,5 miljardi dolla-ri väärtuses

Tomsknefti eksjuht vahistatud

Jukose tütarfirma Tomskneft peadirektor aastail 2000–2006 Sergei Simkevitš vahistati eelmi-sel nädalal.

Prokuratuuri süüdistuse kohaselt on Simkevitš aida-nud organiseeritud kurite-geliku grupi liikmena kanda Tomsknefti kontodelt 5,93 mil-jardit rubla Trust Banki konto-dele Moskvast.

Seda on tehtud raha omas-

tamiseks ja maksude maks-mise vältimiseks, väidab pro-kuratuur.

48aastane Simkevitš on Tomski piirkondliku duuma liige. Aastail 1987–2000 töötas ta Jukose teises tütarfirmas Juganskneftegaz.

Tomskneft on Jukose teine peamine tootmisüksus, mis läheb selles kvartalis Jukose pankrotivarana müüki. Seda tahavad osta riiklikud kontser-nid Gazprom ja Rosneft.

12

BÖRS

ÄP NUMBER

37 450

► dollarini tõusis eile Londonis niklitonni hind. Tegemist oli viienda järjestikuse päevaga, mil metalli hind kosus uue rekordtasemeni. Hinda tõukasid nikli laovarude madalad näitajad.

OECD ukse avamine tooks

Poola pensionirahal piirid ees

ÄP

Harry Tuul

harry.tuul@aripaev.ee

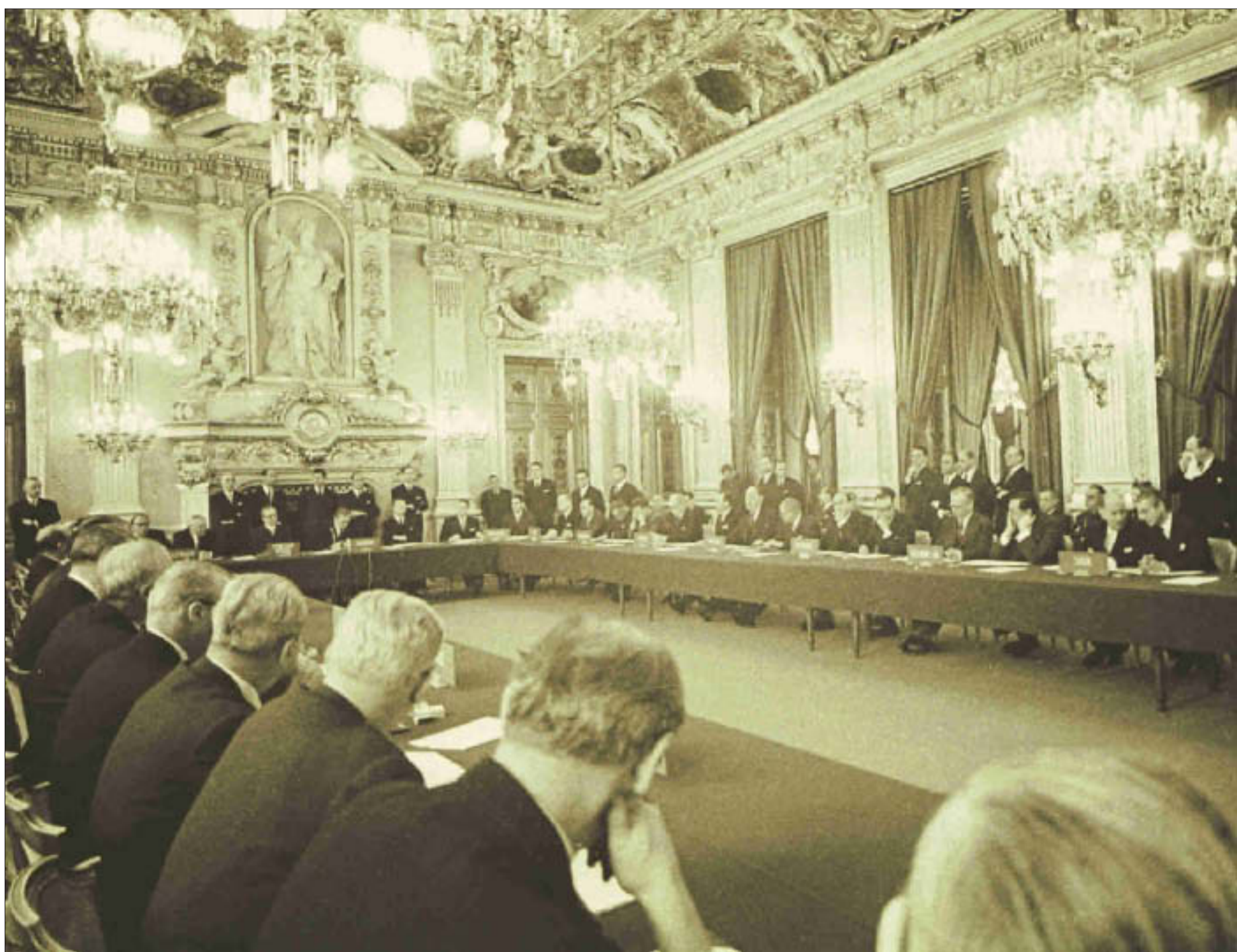

Kuigi eurotoetused toidavad Eesti majandust miljardite kroonidega, jäävad siia tulemata kuni sajad miljoni krooni Poolast, sest Eesti pole kutsutud Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni.

USA investeerimispanga Legg Masoni fondijuhi Adam Drozdowski sõnul ei taha Poola pensionifondid Eestisse investeerida, kuna Eesti ei kuulu Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD). Poola pensionifondide varade maht on 120 miljardit zlotti ehk ligi 490 miljardit krooni ja kasvab pidevalt. Piirangu tõttu saab sellest viis protsenti ehk 24,5 miljardit krooni investeerida Poolast välja OECD riikidesse. Euroopa Liidu liikmesriikide kõrval kuuluvad OECDsse USA, Jaapan, Kanada, aga ka Mehhiko ja Türgi.

Investeerimispanga Suprema Securities analüütiku Andres Kaljo hinnangul aitaks Balti riikide kuulumine OECDsse kindlasti tuua siinsetele börsidele rohkem Poola kapitali. Veelgi paremaks viisiks Poola kapitali kaasamiseks peab Kaljo Eesti aktsiate viimist Varssavi börsile, kuna kõiki Varssavi börsi ettevõtteid käsitletakse Poolas kui "kodumaiseid" firmasid, millesse investeerimisel piiranguid ei ole. "Samuti võiksid Eesti börsiettevõtted mõelda Varssavi börsist kui võimalikust kapitali kaasamise võimalusest," lisas ta.

Ka Eestis on kehtestatud palju leebem, kuid sarnane piirang. Nimelt peab pensionifondid aktive turuväärtusest vähemalt 70% ja (väärtusest 80%) olema investeeritud aktsiasse, mille väljastaja on Euroopa Majanduspiirkonda (EEA) või Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) kuuluvad riigid. "Ülaltoodud piirangvälis-

► 14. detsembril 1960. aastal kirjutasid kahekümne riigi saadikud Pariisis alla OECD konventsioonile.

tab kõikide varade investeerimise vähemstabiilsetesse riikidesse," selgitas finantsinspeksiooni finantsteenuste järelevalve divisjoni juht Andre Nõmm.

Välisministeeriumi teatel on Eesti küll avaldanud soovi saada OECD liikmeks, kuid organisatsioon ei ole veel otsustanud, mis saab edasistest laienemisest. "Laienemisteemalised debadid organisatsioonis alles kestavad ning seetõttu ei ole praegu võimalik öelda, kas ja millal Eesti võiks saada kutse liitumisläbirääkimiste alustamiseks," teatas ministeeriumi pressiesindaja Mariann Sudakov.

OECD pressiesindaja

Nicholas Bray sõnul arutavad organisatsiooni 30 liikmesmaat küll võimalikku laiendamist, kuid pole siiani üksmeelele jõudnud. Tema sõnul jääb väheks vaid tahtest kuuluda OECDsse, kuna sinna pääseb kutse alusel.

Sudakov lisas, et lisaks kohustusele osaleda OECD nõukogu, komiteede ja töögruppide töös peaks Eesti praeguste arvutuste kohaselt maksma liikmetasu 2,2 mln krooni aastas.

OECD eesmärk on liikmesriikidega koordineeritud majanduspoliitika teostamise kaudu toetada jätkusuutlikku ja inflatsioonivaba majanduskasvu.

Eesti firmadel huvipuudus Varssavis

Eesti ettevõtted on aktsiate paralleelse noteerimise vastu Varssavi börsil jahedalt meelestatud, kuigi investorid võiksid sellest võita.

Ettevõtted võiksid võita täiendavate aktsiate emiteerimise korral. Kuna Poolas tegutsevad pensionifondid OECDsse mittekuuluvates riikides noteeritud aktsiatesse sama hästi kui investeerida ei saa, jäävad neile Eesti aktsiad vaid kõrvalt vaatamiseks. Raha on Poola pensionifondidel palju ja seda lisandub tänu ko-

gumispensioni süsteemile pidevalt. Samas on aktsiate valik Varssavi börsil väga piiratud ning vähene valik on ajanud aktsiate hinnad kõrgele. Mitmed Kesk- ja Ida-Euroopa ettevõtted on väärtuse tõstmiseks viinud seetõttu aktsiaid Varssavi börsile. Kuna Varssavis on sama sektori ettevõtted üldjuhul kõrgemalt väärtustatud, tekitab see surve ka koduturu aktsiate tõusuks.

Eesti ettevõtetele ei ole Poola investorid eriti korda läinud. Tallinna Vee aktsiate noteerimine Varssavi börsil ei olnud

arutelu teemaks, kommenteeriti veeetevõttes Poola investorite ja Varssavi börsi külaskäiku. Ka Baltikas pole teema päevakorral. Merko Ehituses kuulati lihtsalt investorid ja Varssavi börs ära.

"Jah, (üle)eelmisel nädalal toimusid meil kohtumised, kuid me ei ole võtnud Varssavi börsil noteerimist endale päevakorda ega tee seda ka lähemas tulevikus," ütles Eesti Ehituse finantsdirektor Andri Hõbemägi.

"Huvi Tallinki vastu on suur ka väljastpoolt Eestit.

Venemaa võib müüa neljandiku Rosneftist

Venemaa riigile kuuluv nafta-
kontsern võib lisaks suvel toi-
munud riigi suurimale esmas-
le aktsiate avalikule pakkumi-
sele müüa veel 25% Rosnefti
aktsiatega. Riigi teine nafta-
töötleva müüa mullu juulis akt-
siate avaliku pakkumise käi-
gus 15% oma aktsiakapitalist,
mille eest saadi 10,6 miljardit
dollarit.

“Meie meelest on riigile piisav, kui ta säilitab kontrollpaki,” sõnas Venemaa varajuhtimisagentuuri juht Valeri Nazarov. “Millal see tegelikult juhtub, sõltub turutingimustest ja valitsuse otsusest,” lisas ta. Rosnefti esindaja Nikolai Manvelov teemata kommenteerida ei tahtnud. Riik omab veidi üle 75% Rosneftist.

siiia raha

Foto: oecd.org

OECDsse kuulub kolmkümmend liiget

Viimase kümne aasta jooksul on organisatsiooniga liitunud vaid Slovakkia

riik	kuupäev
Kanada	10. aprill 1961
USA	12. aprill 1961
Suurbritannia	2. mai 1961
Taani	30. mai 1961
Island	5. juuni 1961
Norra	4. juuli 1961
Türgi	2. august 1961
Hispaania	3. august 1961
Portugal	4. august 1961
Prantsusmaa	7. august 1961
Irimaa	17. august 1961
Belgia	13. september 1961
Saksamaa	27. september 1961
Kreeka	28. september 1961
Rootsi	28. september 1961
Šveits	28. september 1961
Austria	29. september 1961
Holland	13. november 1961
Luksemburg	7. dets 1961
Itaalia	29. märts 1962
Jaapan	28. aprill 1964
Soome	28. jaanuar 1969
Austraalia	7. juuni 1971
Uus-Meremaa	29. mai 1973
Mehhiko	18. mai 1994
Tšehhi	21. detsember 1995
Ungari	7. mai 1996
Poola	22. november 1996
Korea	12. detsember 1996
Slovakkia	14. dets 2000

Allikas: OECD (Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsioon)

Üldjuhul riikide lõikes piiranguid ei seata. Fondide tegevus pikaajalise vara haldamisel põhineb riskide hajutamisel (instrumentide, regioonide jmt lõikes) ning väga küsitav on riskide hajutamise võimalustele seada olulisi kitsendusi.

Selline tegevus on eriti küsitav väikeste riikide puhul. Sel juhul hakkaks väga suur hulk raha konkureerima ühetelede ja samadele investeringutele, mis võib tekitada ülekuumenemise. Erandiks on Euroopas tõepoolest Poola, kuid selle riigi valikute täpseid ajendeid saavad kommenteerida nad ise. Üheks sellise lahenduse põhjenduseks võib olla soov toetada pensionivaradega kohalikku majandust.

**Andre Nõmm, finantsinspektsiooni
finantsteenuste järelevalve juht**

Poola külalised meil töepoolest käisid ning tutvustasime neile ettevõtet,” ütles Äripäevale Tallink Grupi finantsdirektor Janek Stalmeister. “Samas ei tähenda see kohtumine ning ka edasised sarnased tutvumisviisid ilmingimata neingeid järgnevaid konkreetseid ja suuri samme, sest sellised otsused ei sünni üleöö.”

“Tallinna Kaubamaja ei ole hetkel aktsiate noteerimise Varssavi börsil arutanud,” ütles Tallinna Kaubamaja juhatuse esimees Raul Puusepp.

Romet Kreek

• **KELLELE JA MILLEKS ON VAJA EHITUSLUBA?**
Advokaadibüroo Ruus, Koch & Vabamets vandeadvokaat **Taivo Ruus**

Advo

• **EHITUSTÖÖVÕTULEPING KUI VÕLAÕIGUSLIK
LEPING JA SELLE ERISUSED.**
Akadeemia Nord dotsent **Enn Oidermaa**

AKADEEMIA NORD DOTSENT **ENN OIDERMAA**

• MILLISED ON MUUDATUSED EHITUSSEADUSANDLUSES?

Eesti Ehitusettevõtjate Liidu nõunik **Helje Johansoo**

Kuni **07.02. 2007**
registreerujatele hind
2792 krooni (käibe-
maksuga 3294,56
krooni). Hiljem regis-
treerujale hind 3490
krooni (km-ga 4118,20
krooni). Mitme osaleja
registreerimisel ühest
maksjaettevõttest
kehtib soodustus 10%.
Lisainfo **[www.ari-
paev.ee/seminar](http://www.ari-
paev.ee/seminar)** või
telefonil
667 0237.

• KAS PLANEERIMINE PEABKI OLEMA ÕUDUSUNENÄGU?

ASI Entec arhitektuuri- ja planeerimisosakonna juhataja **Kaur Lass**

• KUI KAUAKS JÄTKUB ERAISIKUTE LAENUVÕIMET?

AGNES JÄTKUB ERAISIKUTE HANSAPANGA BALTI ELUASEME LAENUDE ÄRILIINI JUHT

Äripäev

AGNES JÄTKUB ERAISIKUTE HANSAPANGA BALTI ELUASEME LAENUDE ÄRILIINI JUHT

14 BÖRS

INVESTEERIMINE

PANGANDUS

Bank of Americalt korralik kasumikasv

Bank of America neljanda kvartali kasum kasvas mul-lusega võrreldes tänu MBNA Corp. ülevõtmisega kaasnenud krediitkaarditasude suurene-misele koguni 47% võrra, va-hendas AP. Ameerika Ühendriikide turu-väärtuselt teise panga puhas-kasum kerkis eelmise aasta sama perioodi 3,57 miljardilt

dollarilt 5,26 miljardi dollarini. Majandusaasta viimase kolme kuuga suutis Bank of America korraliku kasumi kasvu kõrval näidata ka tõhusat edasimine-kut käibes, mis tõusis 13,81 miljardilt dollarilt 18,46 miljar-di dollarini. See number ületas analüütikute ootusi, kes en-nustasid panga käibeks napilt üle 18 miljardi dollari.

Neljandas kvartalis tegi Bank of America aktsia läbi ühe protsendi suuruse kukkumise ja lõpetas aasta 53,39 dolla-ri tasemel. Viimase kolme kuu kestel suutis Bank of America turuväärtuselt tõusta korraks ka USA suurimaks pangaks Citigroupi ette, kuid viimase aktsia näitas aasta lõpus siiski paremat minekut.

ÄP BÖRSID

Tallinna börs 23.01.

aktsia	sulgemis-hind, kr	muutus eelm, %	ost	müük	tehin-guid	käive, kr	P/E suhe	div. akt. kohta
PÕHINIMEKIRI								
Baltika	417,76	0,38	416,36	417,76	27	1 647 145	31,4	2,00
Eesti Ehitus	192,61	5,48	190,89	193,24	98	11 371 053	19,1	1,95
Eesti Telekom	139,88	0,11	139,57	139,88	18	3 853 519	15,5	9,00
Harju Elekter	68,22	2,59	68,06	68,38	19	941 745	23,8	1,60
Merko Ehitus	374,27	2,22	370,98	374,27	25	7 885 004	13,8	5,00
Norma	88,72	1,25	87,78	88,87	4	186 231	15,4	5,00
Olympic EG	155,68	0,61	155,37	155,68	89	10 853 708	31,9	0,27
PTA Grupp	69,78	-0,89	69,78	70,41	59	5 748 384	31,2	-
Starman	76,67	#VALUE	76,67	78,08	5	140 520	24,5	0,35
Tallink	88,87	-0,35	88,72	88,87	132	23 361 644	9,7	-
Tin Kaubamaja	157,56	0,70	157,40	157,56	42	2 183 392	28,7	0,50
Tallinna Vesi	278,98	0,17	278,51	279,29	6	1 523 554	24,6	7,85
I-NIMEKIRI								
Kalev	24,41	1,96	24,10	24,41	13	297 288	-	-
Saku Õlletehas	226,09	1,40	221,40	226,09	9	163 765	16,6	10,00
Viisnurk	51,16	-0,91	50,85	51,79	16	1 001 788	21,2	0,93

Riia börs 23.01.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala		p/e
			min	max	
LASCO	1,15	0,00	0,84	1,31	24,2
Latvijas Gaze	10,85	2,84	9,27	11,02	23,1
SAF Tehnika	12,17	1,42	9,60	12,20	-
Valmieras Fiberglass	2,39	0,00	1,62	2,56	46,9
Ventspils Nafta	2,38	0,00	1,73	2,76	-

sulgemishinnad, LVL, allikas Bloomberg

Vilniuse börs 23.01.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala		p/e
			min	max	
Grigiškes	2,90	-0,34	2,50	3,45	-
Invalda	13,80	-1,08	8,90	14,99	-
Lithuanian Energy	4,08	-0,73	1,76	4,29	291,4
Mažeikiu Nafta,	10,25	0,00	7,05	10,45	8,2
Snaige	11,98	0,17	7,34	17,05	20,1
Rokiškio Suris	57,00	-0,82	43,50	74,50	17,2
TEO LT (Telekomas)	2,88	0,35	2,10	2,91	-
Vilniaus Vingis	5,72	0,00	3,00	5,99	5,5

sulgemishinnad, LTL, allikas Bloomberg

P/E suhe – arvutatud viimase 4 kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal; **dividendid aktsia kohta** – viimase majandusaasta kohta teavitatud (maksitud) dividendi suurus (kroonides)

ÄP INVESTEERIMISFONDID

AS Hansa Investeeringisfondid

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EEK	11,37	11,65	11,48	0,85	-0,26	-0,26	2,06	-	243 743 167
Pensionifond K2, EEK	13,37	13,71	13,51	1,92	4,65	3,92	6,83	-	1 289 615 510
Pensionifond K3, EEK	16,06	16,46	16,22	1,95	9,89	8,28	12,05	-	2 492 873 020
Pensionifond V1, EEK	18,92	19,40	19,11	4,72	7,30	5,99	9,54	10,34	114 847 499
Pensionifond V2, EEK	15,98	16,38	16,14	8,02	14,06	11,77	16,38	-	159 068 700
Pensionifond V3, EEK	21,36	21,90	21,58	12,71	24,38	19,62	27,34	-	264 424 672
Balti Kasvufond, EEK	434,37	445,34	438,76	12,15	4,02	9,81	14,27	18,15	469 215 522
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	10,03	10,28	10,13	-	-1,19	-	-	-	31 362 339
Ida-Euroopa Aktsiafond, EEK	247,81	254,06	250,31	19,51	6,68	37,53	-	-	4 028 971 027
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	12,60	12,92	12,73	-	5,84	-	-	-	36 900 887
Venemaa Aktsiafond, EEK	2183,96	2239,11	2206,02	25,06	1,39	29,99	47,28	36,30	1 766 619 123
Fondifond 30, EEK	107,34	110,05	108,42	-	0,97	6,72	-	-	103 417 922
Fondifond 60, EEK	114,17	117,05	115,32	-	1,86	12,33	-	-	368 227 803
Fondifond 100, EEK	122,31	125,40	123,55	-	2,45	18,65	-	-	355 026 632
Ida-Euroopa Vlakirjafond, EUR	9,64	9,69	9,64	-	0,42	-2,63	-	-	28 595 231
	ost	müük				tootlus (p.a) %			fondi maht
						1 päev	1 kuu	3 kuud	12 kuud
Intressifond, EEK	144,57	144,57	144,57	0,06	0,26	0,69	2,41	-	593 735 105
Hansa Rahaturufond**, EEK	1000,00	1000,00	1000,00	3,00	2,96	2,82	2,31	-	1 125 839 297

Evli FMC (Suprema)

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Global Multi Manager 75, EUR	130,07	130,07	130,07	9,15	1,43	9,67	15,08	7,05	47 529 187
Global Multi Manager 40, EUR	133,36	133,36	133,36	5,46	0,85	6,27	9,75	-	32 384 743
Baltic, EUR	303,08	303,08	303,08	18,42	8,10	17,24	36,07	-	29 973 401
Greater Russia, EUR	252,43	252,43	252,43	24,66	-0,22	36,84	-	-	106 893 880
Nordic TMT, EUR	45,02	45,02	45,02	11,19	3,87	12,38	11,23	5,09	7 413 062
IT, EUR	7,83	7,83	7,83	15,56	2,05	-3,46	0,61	-3,96	29 582 956
European Smaller Companies, EUR	42,95	42,95	42,95	11,66	4,21	26,12	29,36	18,02	25 817 738
Global, EUR	11,60	11,60	11,60	11,48	1,69	6,33	13,66	0,68	15 537 720
Select, EUR	23,04	23,04	23,04	13,27	2,69	23,98	25,67	17,37	77 272 106
Euro Mix, EUR	14,37	14,37	14,37	4,94	1,05	9,46	8,50	5,49	18 628 776
European High Yield, EUR	144,54	144,54	144,54	2,88	0,63	7,82	7,95	7,98	155 875 364
European Investment Grade, EUR	132,40	132,40	132,40	2,52	0,03	-0,09	3,10	4,77	76 539 259
Ruble Debt, EUR	45,02	45,02	45,02	-	3,87	12,38	-	-	7 355 425
	ost	müük				tootlus (p.a) %			fondi maht
						1 päev	1 kuu	3 kuud	12 kuud
Target Return, EUR	23,04	23,04	23,04	1,17	2,99	10,69	23,98	-	137 171 650

* NAV tuhande osaku kohta; ** tootlus arvutatakse aasta baasile teisendatult; **riskiaste** – investeerimisfondi tootluse viimase 24 kuu standardhälve

ÄP PÄEVA AKTSIA

Eesti Ehitus 24.01

192,61

► krooni, aktsia hind

11,37

► mln krooni, käive

ANALÜÜS

UBS manitseb Lõuna-Aafrika eest

Investeeringispank UBS soovi-tab investoritel Lõuna-Aafrika börsitõusule mitte enam pa-nustada, kuna firmade kasu-mikasv on piiratud. Börsifirma-de keskmine P/E (hinna/tulu) suhe on käimasoleva aasta ka-sumiprognoside baasil juba 13, samas kui viimase nelja aasta näitaja jääb 10 juurde.

ÄP INDEKSID

OMX Tallinn 954,75

▲ 0,57%

ÄP tööstus 352,34

▲ 1,48%

Pensionindeks 146,87

▲ 0,45%

Dow Jones 12491,99

▲ 0,12%

Nasdaq 2434,92

▲ 0,16%

OMX Helsingi 9657,90

▼ -0,54%

OMX Stockholm 1172,98

▼ -0,71%

RTS Moskva 1854,37

▲ 0,67%

Helsingi börs

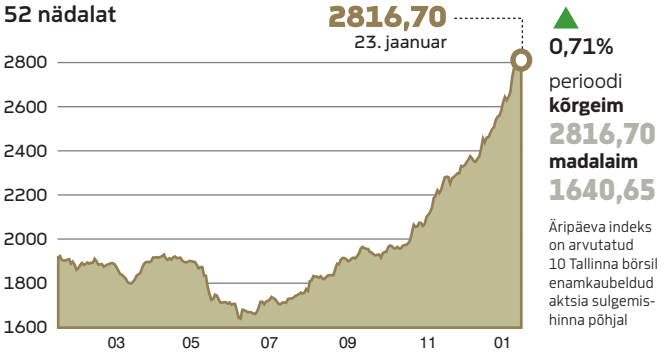
aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala		p/e
			min	max	
Comptel	1,94	0,00	1,44	2,11	-
Elisa Comm.	22,45	3,70	14,00	23,04	27,2
Elcoteq SE	9,21	-1,81	9,10	20,15	10,8
Elektrobit Group	2,37	1,72	1,82	2,56	16,2
Finnair	13,90	-1,14	10,01	15,00	133,0
Fortum	20,80	-1,65	17,55	23,48	17,3
F-Secure	2,60	1,17	2,07	3,48	42,4
Kemira	17,57	0,40	11,07	17,67	17,5
Metso	37,66	-1,05	23,51	39,16	15,0
Neste Oil	23,47	-1,18	21,00	29,95	9,0
Nordea	12,11	-1,14	8,47	12,42	-
Nokia	15,17	-0,85	14,35	19,09	15,3
Outokumpu	28,63	0,63	13,15	30,39	-
Perlos	3,33	0,30	3,24	9,46	-
PKC Group	11,00	-0,36	10,02	14,08	10,7
Sampo	20,71	-0,38	13,58	20,85	11,4
Stockmann	36,50	-0,98	28,11	38,44	24,2
Stonesoft	0,47	-2,08	0,41	0,61	-
Stora Enso	12,49	-0,72	10,01	13,58	-
Tietoenator	21,08	2,58	17,48	32,82	14,9
UPM Kymmene	19,27	-0,87	15,36	20,91	147,9

sulgemishinnad, EUR, allikas Bloomberg

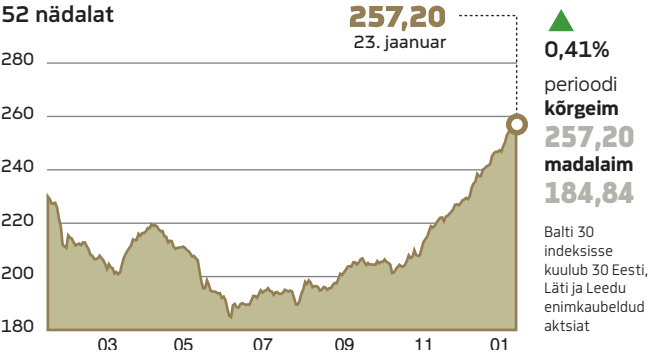
Nordea Investment Funds

	valuuta	ost	müük	NAV	fondi maht	ISIN
Absolute Return Fund	EUR	10,9	10,9	10,9	45572500,31	LU0227384020
Biotech Fund	USD	11,19	11,19	11,19	35227872,15	LU0109905058
Central & Eastern European Equity Fund	EUR	12,79	12,79	12,79	19404499,35	LU0227385340
Danish Bond Fund	DKK	271,91	271,91	271,91	161317139,68	LU0064319766
Danish Equity Fund	DKK	244,77	244,77	244,77	160 741 764,19	LU0081951880
Danish Kroner Reserve	DKK	148,16	148,16	148,16	53 129 221,95	LU0064321317
Danish Long Bond Fund	DKK	180,72	180,72	180,72	110 773 033,10	LU0077910890
Danish Mortgage Bond Fund	DKK	158,7	158,7	158,7	1 125 404 282,13	LU0076315968
Dollar Bond Fund	USD	15,3	15,3	15,3	6 202 556,22	LU0076316008
Emerging Markets Bond Fund	USD	11,13	11,13	11,13	1 365 585,81	LU0227386314
Euro Bond Fund	EUR	7,7	7,7	7,7	23 116 758,60	LU0076315455
Euro Reserve	EUR	14,38	14,38	14,38	78 528 334,63	LU0064322471
European Equity Fund	EUR	16,9	16,9	16,9	30 025 686,80	LU0081952268
European High Yield Bond	EUR	16,59	16,59	16,59	181 294 286,79	LU0141799097
European Value Fund	EUR	43,31	43,31	43,31	3 319 207 027,06	LU0064319337
Far Eastern Equity Fund	EUR	10,39	10,39	10,39	288 651,82	LU0227387478
Far Eastern Value Fund	USD	17,13	17,13	17,13	230 400 821,58	LU0064675985
Finnish Equity Fund	EUR	21,48	21,48	21,48	5 664 568,81	LU0095739925
Global Bond Fund (DKK)	DKK	236,31	236,31	236,31	25 976 282,06	LU0064320772
Global Bond Fund (EUR)	EUR	10,6	10,6	10,6	35 440 467,03	LU0064321150
Global Core Equity Fund	EUR	12,22	12,22	12,22	12 364 389,77	LU0097890064
Global Equity Fund	EUR	5,67	5,67	5,67	12 430 238,95	LU0109904242
Global Value Fund	EUR	13,85	13,85	13,85	39 023 560,44	LU0160643358
IT-Fund	USD	36,18	36,18	36,18	1 502 242,93	LU0109904754
Japanese Equity Fund	JPY	1243	1243	1243	2 107 157 420,83	LU0097863921
Japanese Value	JPY	1412	1412	1412	19 898 593 743,73	LU0160643192
Nordic Equity Fund	EUR	59,27	59,27	59,27	476 576 139,45	LU0064675639
North American Equity Fund	USD	9,85	9,85	9,85	16 412 478,17	LU0095740188
North American Value Fund	USD	44,25	44,25	44,25	3 096 594 810,65	LU0076314649
Norwegian Bond Fund	NOK	142,07	142,07	142,07	198 865 790,57	LU0087209911
Norwegian Equity Fund	NOK	165,85	165,85	165,85	357 124 100,23	LU0081952003
Norwegian Kroner Reserve	NOK	148,85	148,85	148,85	362 124 808,82	LU0078812822
Sterling Bond Fund	GBP	31,24	31,24	31,24	5 053 385,29	LU0064320699
Swedish Bond Fund	SEK	204,97	204,97	204,97	437 934 336,71	LU0064320186
Swedish Equity Fund	SEK	204,91	204,91	204,91	181 242 534,57	LU0081951963
Swedish Kroner Reserve	SEK	160,18	160,18	160,18	512 346 349,44	LU0064321663
US-Dollar Reserve	USD	14,69	14,69	14,69	21 948 655,62	LU0076316180

ÄP ÄP INDEKS

ÄP B30 INDEKS

Fondivalitsejad

East Capital Asset Management AB Pikk 67-1a, Tallinn 10133 tel 646 1675, faks 646 1674, www.eastcapital.com, tallinn@eastcapital.com
ERGO Varahalduse AS Lauteri 5, Tallinn, tel 667 9200, faks 667 9201
AS Hansa Investeeringufondid Liivalaia 8, Tallinn 15 038, tel 631 0336, faks 626 0636, e-post fondid@hansa.ee
LHV Varahaldus AS Tartu mnt 2, Tallinn 10 145, tel 680 0435, faks 680 0402, e-post vara@lhv.ee, www.lhv.ee
Nordea Rahastoyhtiö Hobujaama 4, Tallinn 10 151, tel 628 3344
Sampo Baltic Asset Management Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2295, faks 630 2275, e-post funds@sampopank.ee, www.sampo.ee
Trigon Funds Pärnu mnt 15, Tallinn 10 141, tel 667 9208 faks 667 9221, e-post fond@trigon.ee, www.trigon.ee

SEB Ühispanga Fondid Tornimäe 2, Tallinn 15 010, tel 665 6565, faks 665 7122, e-post fondid@seb.ee, www.seb.ee
Suprema Varahaldus (Evli Fund Management Co) Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 640 5720, faks 640 5701, e-post fondid@suprema.ee, www.suprema.ee

Maakeriifirmad

Hansapank Liivalaia 8, Tallinn tel 613 1659, faks 613 1545
LHV Tartu mnt 2, Tallinn tel 680 0401, faks 680 0410;
Sampo Pank Narva mnt 11, Tallinn tel 630 2104
SEB Eesti Ühispank Tornimäe 2, Tallinn tel 665 6622, faks 665 6802
SBM Pank Pärnu mnt 12, Tallinn tel 680 2500, faks 680 2501
Suprema Tartu mnt 2, Tallinn tel 640 5784, faks 640 5701

ÄP BÖRSID

USA börsid

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala		p/e
			min	max	
Adv. Micro Device	17,53	-1,13	16,90	42,70	13,6
AIG	70,46	-1,28	57,52	72,97	14,6
Alcoa	31,17	-0,73	26,39	36,96	10,6
Altria Group	87,07	-0,22	68,36	90,50	16,6
Amazon.com	36,95	-0,19	25,76	45,97	-
Amgen	75,85	2,15	63,52	80,03	20,8
Apple Computer	86,79	-1,93	50,16	97,80	31,5
Boeing	85,60	-3,42	92,05	65,90	23,52
Bristol Myers Squibb	26,48	-0,56	20,08	27,03	22,1
Caterpillar	58,17	-2,02	57,98	82,03	11,3
Chevron Corporation	71,22	-1,52	53,76	76,20	8,9
Cisco Systems	26,53	-0,64	17,10	28,99	25,8
Citigroup	54,68	0,33	44,81	57,00	13,0
Coca-Cola	48,03	-0,48	40,00	49,35	20,8
DaimlerChrysler	62,81	-1,02	45,98	63,50	-
Dell	24,49	-2,12	18,95	32,24	19,1
Du Pont	50,10	-1,46	38,52	51,00	19,6
Eastman Kodak	24,60	-0,61	18,93	30,91	53,5
eBay	29,32	-1,15	22,83	45,27	32,2
Exxon Mobil	72,90	-0,86	56,64	79,00	11,2
FedEx	109,62	-1,23	96,50	120,01	16,6
Flextronics	11,56	-2,28	9,62	13,26	16,5
Ford Motor	8,41	1,33	6,06	9,48	-
General Electric	36,75	-0,54	32,06	38,49	18,5
General Motors	32,35	2,54	19,00	36,56	-
Google	480,84	-1,82	331,55	513,00	59,1
Hewlett-Packard	42,02	0,05	29,00	43,72	17,7
Home Depot	40,05	-1,23	32,85	43,95	13,5
IBM	97,11	0,98	72,73	100,90	-

Frankfurdi börs

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala		p/e
			min	max	
Adidas-Salomon	37,85	-1,18	34,66	44,00	16,3
Allianz	148,78	-0,61	109,22	160,15	9,1
BASF	71,79	-1,18	58,10	74,88	12,0
Bayer	43,58	0,60	30,22	44,32	-
BMW	45,17	-0,33	35,52	46,47	10,7
Commerzbank	32,52	0,53	24,66	33,96	13,4
DaimlerChrysler	48,37	-0,29	36,18	50,45	13,3
Deutsche Bank	104,70	0,34	80,74	106,38	10,2
Deutsche Lufthansa	21,90	-0,45	12,22	22,83	-
Deutsche Post	23,42	-1,80	18,46	24,25	12,6
Deutsche Telekom	14,38	-0,83	10,64	14,83	12,0
Infineon	10,67	-0,65	7,52	11,46	-
Metro	52,05	-1,05	39,03	53,34	42,0
Münich Re	125,71	-0,34	97,15	132,12	6,9
Siemens	76,34	-0,78	60,81	79,97	22,0
Volkswagen	84,88	0,60	45,11	88,40	37,9

sulgemishinnad, EUR, allikas Bloomberg

22.01. Stockholm börs

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala		p/e
			min	max	
Intel	20,79	-0,14	16,75	22,50	24,5
International Paper	34,01	-1,90	30,69	37,98	30,9
JP Morgan Chase	49,66	1,85	37,97	49,86	13,2
JDS Uniphase	17,32	0,00	13,93	34,40	290,6
Johnson & Johnson	67,18	-0,86	56,65	69,41	18,3
Juniper Networks	19,13	-1,95	12,09	21,87	25,2
McDonalds	44,35	-1,03	31,73	45,06	19,0
Merck	45,30	-0,66	32,55	46,37	17,0
Merrill Lynch	96,49	0,65	64,58	98,68	12,6
Microsoft	30,72	-1,25	21,46	31,45	23,5
3M	78,49	-0,96	67,05	88,35	17,7
Morgan Stanley	83,31	2,22	54,52	84,46	12,1
Motorola	18,72	-2,85	11,90	26,30	16,6
Novartis	57,38	-2,00	51,72	61,60	-
Oracle	17,00	-1,56	12,06	19,75	19,3
PepsiCo	64,81	-0,02	56,00	65,99	22,1
Pfizer	26,95	-0,99	22,16	28,60	13,0
Procter & Gamble	65,72	-0,56	52,75	66,30	-
Prudential	88,18	-0,43	71,28	88,78	16,0
Starbucks	35,29	-0,70	28,72	40,01	49,0
Sun Microsystems	5,75	-0,35	3,74	6,25	-
Texas Instruments	28,59	0,70	26,77	36,40	18,0
Time Warner	22,53	-0,40	15,70	23,15	24,5
Wal-Mart Stores	47,96	-0,72	42,31	52,15	17,1
Walt Disney	35,15	-0,99	24,90	35,97	22,0
Wells Fargo	35,75	-0,80	30,31	36,99	14,5
Verizon Commun.	37,25	0,00	29,00	38,49	15,0
Yahoo!	27,42	-0,79	22,65	35,48	56,0

sulgemishinnad, USD, allikas Bloomberg

Tokyo börs

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala		p/e
			min	max	
Bridgestone	2 645	-0,75	1 903	2 945	29,1
Hitachi	826	0,49	644	888	-
Honda Motor	4 820	1,05	3 135	4 850	34,5
Matsushita	2 420	0,00	2 080	2 870	-
Mitsubishi Motors	199	-1,49	184	263	-
NEC	608	0,00	537	920	168,9
Nissan Motor	1 534	1,79	1 133	1 556	28,3
Nomura Holdings	2 370	-0,63	1 843	2 770	45,2
NTT	621 000	0,49	498 000	640 000	43,3
NTT DoCoMo	189 000	0,00	162 000	195 000	16,0
Sharp	2 015	0,50	1 571	2 185	23,8
Sony	5 680	-0,53	4 340	6 200	71,3
TDK	9 790	-0,91	7 750	10 000	30,4
Toyota Motor	8 000	0,13	5 430	8 140	25,7
Toshiba	805	-0,37	621	842	70,6

sulgemishinnad, jeen, allikas Bloomberg

23.01. Londoni börs

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala		p/e
			min	max	
ABB	123,25	0,20	76,00	126,25	-
Autoliv	430,00	-1,04	360,00	451,00	-
Assa Abloy	149,25	-0,50	105,50	160,50	26,8
AstraZeneca	393,00	-0,88	338,50	485,50	-
Electrolux	123,50	-0,80	76,81	126,75	26,8
Ericsson	28,25	-0,88	20,90	31,00	17,9
FöreningsSparb.	268,00	-1,11	167,50	277,00	13,5
Hennes & Mauritz	343,00	-0,15	248,50	350,00	27,8
Holmen	300,50	-1,15	258,00	345,00	17,1
Investor	166,00	-1,19	114,50	171,00	4,5
Sandvik	103,50	-0,48	70,50	106,00	16,0
Skanska	144,00	-0,17	98,50	147,50	16,3
SKF	127,25	-0,59	94,50	140,00	14,4
SEB	234,00	-0,21	152,50	239,00	14,6
Securitas	105,50	-0,47	80,29	111,92	18,5
Svenska Handelsb.	213,50	-0,70	173,00	240,00	10,9
Tele2	104,75	1,70	65,75	105,00	-
TeliaSonera	57,00	-0,87	37,90	58,75	17,0

hsulgemishinnad, SEK, allikas Bloomberg

23.01. Moskva kauplemissüsteem

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala		p/e
			min	max	
Barclays	742,50	0,00	579,00	775,00	12,1
BHP Billiton	935,50	2,02	839,00	1242,00	10,7
British Airways	530,75	-0,98	307,75	567,00	6,9
BP	544,50	0,65	527,50	723,00	9,8
BT	308,25	-0,32	201,00	326,50	14,8
HSBC Holdings	925,50	-0,54	905,50	1028,50	12,6
Lloyds TSB	579,00	-1,34	486,50	600,00	12,9
Marks & Spencer	679,00	1,34	477,25	750,00	19,3
Reuters	441,75	-0,73	345,25	482,00	29,3
Rio Tinto	2655,00	3,11	2320,00	3387,00	10,4
Royal Bank of Scot.	2044,00	0,59	1650,00	2110,00	11,2
Royal Dutch Shell	1713,00	0,35	1681,00	2071,00	-
Unilever	1379,00	-1,43	1102,77	1444,00	18,2
Vodafone	148,75	-0,34	107,75	151,25	-

sulgemishinnad, GBP, allikas Bloomberg

23.01. East Capital Asset Management AB

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala		p/e
			min	max	
Gazprom	10,81	-0,74	7,65	13,25	13,5
Lukoil	79,60	-0,50	61,90	96,00	8,1
Rostelekom	7,63	1,46	2,25	7,75	150,5
Surgutneftegaz	1,24	-0,24	1,06	1,85	-
UES	1,12	5,19	0,46	1,12	67,1

sulgemishinnad, USD, allikas Bloomberg

ÄP INVESTEERIMISFONDID

SEB Ühispanga Fondid

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Konservatiivne Pf, EEK	11,14	11,36	11,25	0,77	-1,40	-1,66	2,23	-	286 049 685
Progressiivne Pf, EEK	15,78	16,10	15,94	2,39	10,77	8,21	12,32	-	1 812 164 795
Tasakaalukas Pf, EEK	17,48	17,83	17,65	6,48	9,39	7,54	10,94	10,94	103 685 080
Aktiivne Pf, EEK	16,67	17,01	16,84	16,80	26,47	20,87	-	-	85 836 038
Kasvufond, EEK	8,52	8,69	8,61	19,82	2,45	28,93	36,88	31,22	1 009 873 300
Fondifond, EEK	13,32	13,59	13,46	-	1,24	11,49	-	-	159 049 551
Geneerilise Farmaatsia Fond, EEK	12,94	13,20	13,07	-	1,73	18,68	-	-	200 006 505
Võlakirjafond, EEK	13,03	13,03	13,03	1,47	0,27	1,24	3,01	3,95	137 628 573
	ost	müük		tootlus (p.a) %					fondi maht
				1 päev	1 kuu	3 kuud	12 kuud		
Likviidsusfond**, EEK	100,00	100,00	100,00	3,42	3,40	3,23	2,60	-	2 288 807 482

16 BÖRS RAHATURG/KAUBAD

ÄP VALUUTA

USD ▼

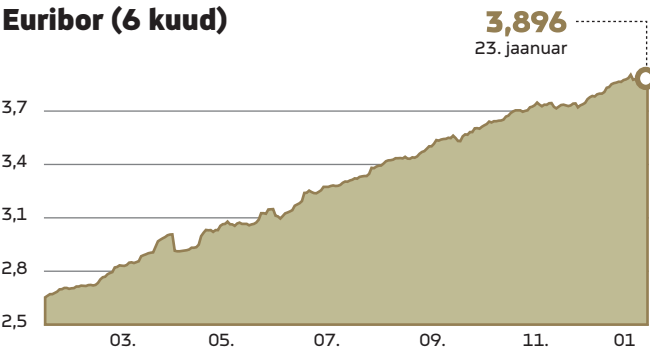
12,05 kr

SEK ▲

1,72 kr

ÄP INTRESS

Euribor (6 kuud)

Tina hind tegi rekordi

Tina hind tõusis eile Londoni Metallibörsil kõrgeima tasemeni vähemalt alates 1989. aastast, millisest ajast alates on uudisteagentuuri Bloomberg hinnaajalugu. Eile kallines elektroonikatööstuses jootmisel metalli hind 2,8 protsenti, 12 125 dollarini tonn.

Londoni Metallibörsil vähim kaubeldud metalli hind on tõusnud viimase 12 kuu-ga 63 protsenti. Tina hin-na tõusu taga on tarneprobleemid Indoneesias, kes on maailmas suuruselt teine tinasulataja. Indoneesia sulges oktoobris 20 sulatustehast, kuna neil puudusid lit-sentsid. Indoneesia piirab

madalama kvaliteediga kui 99,85protsendise puhtuse-ga tina ekspordi, ütles ei-le Bloombergile Indoneesia kaubandusministeeriumi väliskaubanduse peadirek-tor Diah Maulida. Eksport on lubatud vaid kaevanda-mislitsentside olemasolul ning pärast kaevandusmak-sude tasumist. Romet Kreek

Kommertspankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %									
	keskmiselt kuu jäägil	kuu püsijäägil	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa	
Sampo Pank	0,25	0,25**	3,20	3,20	3,25	3,35	3,40	3,50	3,55	3,55	1000/5000(4)	
Krediidipank		0,30	3,10	3,15	3,20	3,30	3,40	3,45	3,50	3,60	1000/3000(4)	
SEB Eesti Ühispank	0,20	0,25	3,00	3,03	3,06	3,15	3,24	3,45	3,38	3,41	2000*	
Hansapank	0,20		-	-	3,13	3,20	3,24	3,35	3,37	3,40	3000	
Tallinna Äripank		0,20	3,20	3,25	3,30	3,40	3,45	3,55	3,60	-	1000	
Tallinna Äripank(3)		0,20	3,30	3,35	3,40	3,50	3,65	3,85	3,90	-	100 000	
Nordea Pank(6)	kuni 1,70		3,25	3,28	3,30	3,40	3,50	3,55		-	5000	
Parex Pank	2,00		3,20	3,25	3,30	3,50	3,60	3,85		-	10 000	
SBM Pank	0,25	0,30	3,20	3,25	3,30	3,40	3,45	3,85	3,90	-	5000	
BIG(S)	-	-	-	-	-	-	-	4,10	4,30	4,50	5000	
BIG(S)	-	-	-	-	-	-	-	4,15	4,35	4,75	100 000	

pank	tähtajaline hoius %, USD							tähtajaline hoius %, EUR						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Sampo Pank	4,80	4,85	4,85	4,85	4,80	4,75		3,20	3,20	3,25	3,35	3,40	3,50	
Krediidipank	5,05	5,15	5,20	5,35	5,40	5,45 100/200 (4) USD		3,10	3,15	3,20	3,30	3,45	3,50	100/200 (4) EUR
SEB Eesti Ühispank	4,80	4,82	4,86	4,94	4,90	4,85	200 USD	3,00	3,03	3,06	3,15	3,24	3,45	200 EUR
Hansapank	-	-	4,75	4,70	4,55	4,50	246 USD	-	-	3,13	3,20	3,24	3,35	192 EUR
Tallinna Äripank	5,10	5,10	5,10	5,15	5,15	5,10	100 USD	3,10	3,20	3,25	3,35	3,40	3,45	65 EUR
Nordea Pank(6)	5,05	5,08	5,10	5,13	5,25	5,30	300 USD	3,25	3,28	3,30	3,40	3,50	3,55	320 EUR
Parex Pank	5,00	5,05	5,10	5,20	5,30	5,40	780 USD	3,20	3,25	3,30	3,50	3,60	3,85	640 EUR
SBM Pank	5,10	5,15	5,20	5,35	5,45	5,50	500 USD	3,20	3,25	3,30	3,40	3,45	3,85	350 EUR

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 24 999 EEK! ** Juriidiline isik (3) personaalpank, klientidele (4) kontorisi (5) intressimakse hoiustamisperioodi lõpus (6) internetipanga tähtajalistele hoiustele

Börsikaubad

Kütused Rotterdami sadamates (CIF), USD/t	
Nafta*	53,44
Kerge kütteõli	489-491
Masut	197-201
Bensin	493-497
Diislikütus	509-511

*Brenti segu Londoni rahvusvahelisel naftabörsil
Allikas: Bloomberg

Värvilised metallid, USD/t 22. dets seisuga	ost	mük
Alumiinium	2848,0	2850,0
Nikkel	38600,0	38650,0
Plii	1658,0	1659,0
Tina	11895,0	11900,0
Tsink	3651,0	3652,0
Vask	5480,0	5481,0

Väärismetallid, USD tr.oz	
Kuld	642,50
Hõbe	13,0900
Plaatina	1168,00
Palladium	347,50

1 tr.oz=31,105 g, Londoni fiksingud

Kohv, 22. detsembri seisuga	
Arabica (USC)/LB	116,70
Robusta (USD/t)	1551,00
1 LB = 453,59 g; LIFFE, CSCE	
Suhkur	
valge suhkur(USD/t)	334,50
toorsuhkur (USC/LB)	10,89
1 LB = 453,59 g; LIFFE, CSCE	

SEB Eesti Ühispank Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 5100
Hansapank Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410
Eesti Krediidipank Narva mnt 4, Tallinn, tel 669 0900, faks 661 6037
Tallinna Äripank Vana-Viru 7, Tallinn, tel 668 8088, faks 668 8089
Nordea Pank Hobujaama 4, Tallinn, tel 628 3300, faks 628 3201
e-post: tallinn@nordea.com, www.nordea.ee

Sampo Pank Narva mnt 11, Tallinn, tel (24h) 680 0800, e-post: info@sampopank.ee, www.sampo.ee
SBM Pank Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
Parex Pank Roosikrantsi 2, Tallinn, tel 770 0000, faks 770 0001, e-post: parex@parex.ee
Balti Investeeringute Grupi Pank Rüütli 23, Tartu, tel 668 1888, faks 737 7581, e-post: big@big.ee, www.hoius.big.ee

ARIPAEV.EE annab teada!

Täna KUUMAL TOOLIL

MARGIT SARV

soolise võrdõiguslikkuse volinik

Kas teadsid, et Eestis saavad naised kuni kolmandiku võrra vähem palka kui mehed?

Online-intervjuu täna kell 10-12.
Küsi julgesti ja ole kohal!

NB! Küsimusi saab esitada kuni 12.00!

www.aripaev.ee

INVESTEEERIMINE **BÖRS 17**

ÄP ÜLEVAADE

Danske Bank + Sampo Pank

Danske Banki aktsia tõusuteel

► aktsia hind Taani kroonides

Analüütikute hinnasihid kõiguvad 265–295 Taani kroonini

maaklerfirma	analüütik	soovitus	hinnasih	kuupäev
Goldman Sachs	Christoffer Malmer	hoia	267	1/18/07
Credit Suisse	Sasu Järvinen	hoia	270	1/18/07
Handelsbanken Capital Markets	Matti Ahokas	müü	265	1/16/07
Merrill Lynch	Derek de Vries	hoia	-	11/27/06
Jyske Bank	Claus H. Jensen	osta	295	11/21/06
Keefe, Bruyette & Woods	Henrik Schmidt	hoia	267	11/10/06
Lehman Brothers	Daniel King	hoia	278	11/10/06
CA Cheuvreux	Rodney Alfven	osta	290	11/ 9/06
Gudme Raaschou Bank	Stig Nymann	osta	265	11/ 7/06
SEB Enskilda	Jesper Brydensholt	osta	-	11/ 1/06
Kaupthing	Kristin Dahlberg	osta	265	11/ 1/06

Allikas: Bloomberg

Äripäev koostöös Ernst & Young Balticsiga korraldab seminari

ÄRI BALTIKUMIS

30. jaanuaril 2007 Reval Hotel Olümpia Alfa saalis.

Eesti viimaste aastate majanduskasv on olnud tormiline ning kiire kasvu tingimustes on tekkinud paljudel ettevõtetel põhjendatud küsimused „kuidas edasi?“ ning „kuhu edasi?“. Seminaril annavad spetsialistid ülevaate Eesti ettevõtete erinevatest võimalustest Balti riikidesse laienemiseks.

ETTEVÕTLUSKLIIMA
BALTI RIIKIDES

- Millised on paari aasta prognoosid Balti riikides?
*Nordea Panga analüütik **Kristiina Kruusa***
- Milline on kinnisvaraturu mõju laienemisel lähiturgudele?
*Arco Vara tegevjuht **Viljar Arakas***
- Millega arvestada investeerimisel Baltikumi kinnisvarasse?
*Metro Capital Managementi juhatuse liige **Mart Habakuk***

LAIENEMISE STRATEEGIA

- Milline laienemisstrateegia valida?
*Ernst & Youngi Balticsi juhtiv konsultant **Marko Rudi***
- Mida oleme õppinud laienemisest?
*Invicta juhatuse liige ja tegevjuht **Peeter Puskai***

GRUPI STRUKTUUR

- Millised on grupistruktuuri ülesehitamise õiguslikud aspektid?
*Teder, Glikman & Partnerid juhatuse liige ja partner **Indrek Teder***
- Millised on grupistruktuuri ülesehitamise maksualased aspektid?
*Ernst & Young Balticsi maksukonsultant **Marko Saag***
- Millised on grupistruktuuri ülesehitamise juhtimis- ja kultuuri-alased aspektid?
*VP Marketi Head of Strategic Management **Pranas Smaizys***

EFEKTIIVSED
TUGISTRUKTUURID

- Tugistruktuuride efektiivsus - kas kokkuhoid on võimalik?
*Ernst & Young Balticsi partner **Hanno Lindpere***
- Personalijuhtimise tsentraliseerimine – kas ja kuidas seda teha?
*Ernst & Young Balticsi juhtiv konsultant **Tarmo Toiger***
- Millist kasu annab finantsjuhtimise tsentraliseerimine?
*A.Le Coq`i finantsjuht **Peep Akkel***
- Milliseid aspekte tuleb arvestada infotehnoloogia seisukohast?
*Rakvere Lihakombinaadi IT arendusjuht **Urmäs Pill***

Äripäev

ERNST & YOUNG

Quality In Everything We Do

Reval Hotel Olümpia

Seminari hind 3490 krooni (km-ga 4118 krooni). Mitme osaleja registreerumisel ühest maksjaettevõttest kehtib soodustus 10%. Täpsem info ja seminari ajakava www.aripaev.ee/seminar või telefonil 667 0237.

Danske ei anna pääsu Balti pangandusse

Sampo Pangal hakkas tekkima vajadus laiendada Soomest välismaale. Olevat siis müüdi kohaselt panga juhtkond mõelnud, milline võiks olla see laiem koduturg. Võeti kätte sirkel ja Euroopa kaart. Sirkli nöl pandi Helsingi kohale ja veeti ring, mis jooksis läbi Poola, hõlmates Skandinaaviamaad, Balti riigid ja ka Venemaa. Koduturg oli sündinud.

Danske Banki sirkliil on nähtavasti suurem raadius, kelle näol on kah otsitud ambitsioone Skandinaavias. Ka seda panka on pakutud kõikvõimalikesse Skandinaavia pankade liitumis- ja ühinemisskeemidesse, kuid tulemust pole.

Pank ostis küll läinud kümnendil väikesi panku Taanis ja Norras, kuid samal ajal tekis näiteks suurte Skandinaavia pankade ühinemisel Nordea Pank.

2004. aastal üllatas investoreid Danske Bank, kes ostis ühel ajal hoopis panga Iiri Vabariigis ja teise Suurbritannia koosseisus oleva Põhja-Iirimaa. Panga huvi nähti eelkõige jaepanganduses.

Läinud aasta lõpus teatas Sampo oma pangandusüksuse, sealhulgas ka Eesti Sampo Panga müügist Taani Danske Bankile. See samm andis Danske Bankile märkimisväärt turuosa Soomes ja ka sisuliselt kauba peale pääsu kiiresti kasvavatele Balti turgudele. Aga Balti pangandusturge pole suuremas Danske Bankis märgatagi – Baltimaa-

► Romet Kreek, Äripäeva analüütik

de laenuportfell moodustab kõigest ühe protsendi laienenud Danske Banki omast. Tundub, et Eesti Sampo Pangas võib nähtavate muudatuseni kuluda kaua aega, kuna tähtsam on muudatuste tegemine Soomes.

Seetõttu ei maksa Sampo Panga fännidel uisapäisa Danske Banki aktsiat ostma tormata, kuna sarnast rolli kontserni tulemustele, nagu Balti pangad annavad SEBs või Swedbankis, näha pole. Danske Bank on pigem Iiri sugemetega Skandinaavia pank.

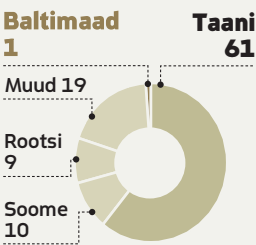
Analüütikud on Sampo Panga integreerimise suhtes üllatavalt ettevaatlikult meelestatud, kartes riski. Merrill Lynchi analüütikud kirjutasid novembris, et kuigi Sampo Banki ülevõtmine on mõistlik, teeb muret selle täideviimise risk, mis võib varjutada positiivsete Põhjamaa- ja Iirimaa pangandusturgude mõju.

Varahalduse osas on Danske Banki Balti piirkonna fondid ühed suuremad selles valdkonnas tegutsejad. Liites juurde Sampo ja Mandatumi varahalduse, paraneb panga positsioon.

Viimasel ajal erutab Skandinaavia pangaaktsiate osas investorite meeli pigem või-

Baltimaade osakaal tühine

► laenu osakaal Danske Banki ja Sampo Panga liitumisel riigiti, protsentides

Allikas: Danske Bank

malik SEB ja Nordea liitumine.

Suhtarvude poolest on SEB kõige kallimalt hinnatud Skandinaavia pank (P/E 14,6 ja P/B 2,5). Swedbank on veidi odavam (P/E 13,4 ja P/B 2,4). Aktsia hinna ja raamatupidamisväärtuse suhte alusel järgneb kalliduselt Nordea (P/B 2,2). Danske Bank, Svenska Handelsbanken ja DnB Nor on odavamad (kõigil P/B näit 2,1). Muide, kõik need pangad tegutsevad nüüd juba ka Eestis. Odavamas kolmikus on P/E suhte alusel soodsaim Handelsbanken (10,8) ja kalleim DnB NOR (12,1), nende vahele jääb 11,8ga Danske Bank.

Taani aktsiate tehingutasud Eesti maaklerfirmades algavad 190 Eesti kroonist ning sõltuvad ka tehingu summast. Danske Banki aktsia leiab ka Saksamaalt.

EHITUS

| ehitusmaterjalid | üldehitus | sisetööd |

ÄP NUMBER

300 000

► krooni keskmiselt maksab 150 m² eramu täielik ehitusprojekt. Mida väiksem on maja, seda kallim tuleb projekteerimise ruutmeeter ja seda suurem on projekti osa maja valmimise maksumusest. Eriprojekti puhul kulub nii tellijat kui ka arhitekti rahuldava projekti tegemiseks minimaalselt kuus kuud.

BASICEHITUS

ÜLDEHITUSTÖÖD
PROJEKTIJUHTIMINE

Asula 9, 11312 Tallinn
Tel 655 6994

info@basicehitus.ee
www.basicehitus.ee

Eriprojekt nõuab paar aastat

Ehitusloaks piisava eelprojektiga ehitamisel jääb tellija apsudega üksi

ÄP

Siim Sultson
siim.sultson@aripaev.ee

Tellijat rahuldava eriprojektiga eramu valmimiseks joonistest majani kulub diaaloois arhitektiga ning korraliku paberimajandusega kaks aastat.

“Ehitise püstitamiseks koostata projekt aluseks on ehitusseaduse järgi projekteerimistingimused või detailplaneering,” selgitab Tallinna linnaplaneerimise ameti ehituslubade osakonna juhataja Arnold Knuut.

Arhitektuuribüroo Pluss arhitekt Indrek Allmann soovib juba ehituskrundi omanikul tulla arhitekti juurde algatuseks kinnistuplaani, katastriplaani, omandiõigust tunnistava paberiga. Edasine sõltub tema sõnul arhitektist, kas teda huvitavad tellija soovid suuliselt või kirjalikult. Projekteerimisel on abiks ka erinevate liitumistingimuste esitamine. Üldjuhul võtab arhitekt kohalikust omavalitsusest ka projekteerimistingimused.

Arhitekt vajab ala detailplaneeringut

Samas erinevalt mitmete teiste omavalitsuste ehituspoliitikast Tallinna linnaplaneerimise amet Knuudi kinnitusele projektist arusaamisel ja arhitektiga suhtlemisel ehitusprojektile esitatavate nõuete kogumik “Hoone ehitusprojekt. EBS-811; 2006”.

Knuudi seletusel taotleatakse ehitusluba ehitusprojekti kahe eksemplari ja riigilõivu alusel. Lisaks peab vähemalt kolm tööpäeva enne ehituse algust teatama sellest ka omavalitsusse. Ehitusprotsessi kroonib omavalitsuse väljastatav hoone kasutusluba.

Arhitekti selgitusel jaguneb

eramu projekt arhitektuurseks, kanalisatsiooni-vee-, kütte-ventilatsiooni- ning elektriprojektiks. Kõik need kokku moodustavad põhiprojekti.

Projekteerimise käigus teeb arhitekt eskiisprojekti, selle põhjal eelprojekti, viimase alusel saab taotleda ehitusluba. Eelprojekti põhjal valmib põhiprojekt. Need kõik moodustavad ehitusprojekti.

Võrreldes levinud tüüpprojekti tellimisega, on eriprojekti koostamine Allmanni kinnitusele pikem protsess, mis hea tulemuse nimel eeldab tihedat koostööd arhitekti ja tellija vahel.

Projekteerimisele kulub vähemalt pool aastat

“Et eriprojektiga valmiva maja puhul tagada tellijat rahuldavat tulemust, kulub puhtale projekteerimisele minimaalselt kuus kuud pluss aasta ehitamist. Rusikareegel on 1+1 aastat,” tõdeb Allmann.

Paraku tihti tellitakse arhitektilt projektid Allmanni tõdemusel kuni eelprojektini – saab ju selle põhjal kätte ehitusloa ja kõik tundub kiiremini minevat. Kuna eelprojekt detailse ehitusprojektiga võrreldes on ehitamiseks ebatäpne, puudub tellijal õigus ehituse käigus ilmnevate vigade korral arhitektilt selgitust nõuda.

Allmanni soovitusel aitab tellijat projektist arusaamisel ja arhitektiga suhtlemisel ehitusprojektile esitatavate nõuete kogumik “Hoone ehitusprojekt. EBS-811; 2006”.

Knuudi seletusel taotleatakse ehitusluba ehitusprojekti kahe eksemplari ja riigilõivu alusel. Lisaks peab vähemalt kolm tööpäeva enne ehituse algust teatama sellest ka omavalitsusse. Ehitusprotsessi kroonib omavalitsuse väljastatav hoone kasutusluba.

ÄP TASUB TEADA

Enne 2 aastat ära sissekolimist planeeri

► mida teha, kui krunt on käes

- 1** Küsi omavalitsusest detailplaneering, projekteerimistingimused, hoonestusõigus.
- 2** Tell arhitektilt ehitusprojekt.
► Aeg: ca aasta
► Hind: ca 10% kogukuludest
► Tutvu arhitekti profiiliga
► Võta kaasa kinnistuplaan, katastriplaan, omandiõigust tunnistav paber
► Selgita täpselt, millist, mis materjalist, kui suurt maja tahad, too näiteid
► Selgita talle oma elustiili
- 3** Taotle eelprojekti alusel omavalitsusest ehitusluba.
► Aeg: 20 päeva
► Hind: 1000 kr
- 4** Põhiprojekti valmimisel teata omavalitsusele ehitamise alustamisest vähemalt 3 tööpäeva ette.
- 5** Ehitaja maja valmis.
► Aeg: ca aasta
► Hind: 15 000–20 000 kr/m²
- 6** Taotle omavalitsusest maja kasutusluba.

Sammud krundi ostust maja valmimiseni

► Majaomanik Meelis Mandeli eriprojektiga eramu joonisest reaalsuseks muutumine on kestnud juba enam kui kaks aastat.

Foto: Indrek Susi

ÄP KOMMENTAAR

Ostsin Laagrisse arendajalt detailplaneeringuga krundi sügisel 2005. Liitumised Eesti Energia ja Tallinna Veega olid tasutud, vormistamised tegin ise, samuti geodeetilised mõtmised. Jaanuaris 2006 läksin arhitekt Peep Linno juurde soovkujutisega majast A4-lehel. Projekt valmis veidi üle poole aastaga. Ehitusloa sain vallalt teisel katsel. Alustasin ehitusega mais 2006, majakarp valmis kolme kuuga, sisetööd nõuavad aega siiani. Paari keerulisema koha juures kasutasin projekteerija abi, kes teostas tugevusarvutused. Meelis Mandel, eramu ehitaja

ÄP ÜKS KÜSIMUS

Mis maksab eriprojekt?

Päris üks-ühele ruutmeetri hinda eriprojekti aluseks võtta ei saa. Määrav on ka eramu ehitusmaksumus.

Mida väiksem on maja, seda kallim on projekteerimise ruutmeeter, seda suurem on projekti maksumuse protsent tervest maja valmimise maksumusest. Maja projekti hinda kujundavad ruutmeeter, kuluv aeg, projekti keerukus.

Arvestades, et projekt maksab maja valmimiskuludest 10% ja ehitushinna ruutmeeter on 15 000 kuni 20 000 krooni, tuleb 3 mln krooni

maksva 150 m² maja projekti hind umbes 300 000 krooni.

Madis Eek, arhitektuuribüroo Eek & Mutso arhitekt

Projekti hind sõltub üldjuhul ruutmeetri hinnast, kuid lisandub ka soovide keerukus.

Kuna ma ei ole eramuid projekteerinud poolteist aastat, siis kehtivat ruutmeetri hinda ei oska öelda. Üldiselt moodustab projekt 10 protsenti valminud hoone lõppmaksumusest.

Indrek Allmann, arhitektuuribüroo Pluss arhitekt

TEEME SULLE JUST SELLISE BÜROO, MIDA OLED ALATI TAHTNUD

Kogemustega büroohonete arendaja E.L.L. Kinnisvara rajab kaasaegse ärikeskuse aadressile Söpruse pst 145. Hoone kvaliteetne siseviimistlusstandard ja paindlikud lahendused lubavad siin kujundada solidsed bürood pikaks ajaks. Tasemel kliimasüsteemid, üürniku kujundatavad siselahendused, toitlustus, hea nähtavuse ja juurdepääsuga asukoht. Valmib 2007 lõpus.

E.L.L.
REAL ESTATE

E.L.L. Kinnisvara AS
Järvevana tee 9g,
11314 Tallinn
tel 680 5400
gsm 5680 5404
info@ellkinnisvara.ee

Tööstuslikult
värvitud
voodrilauad

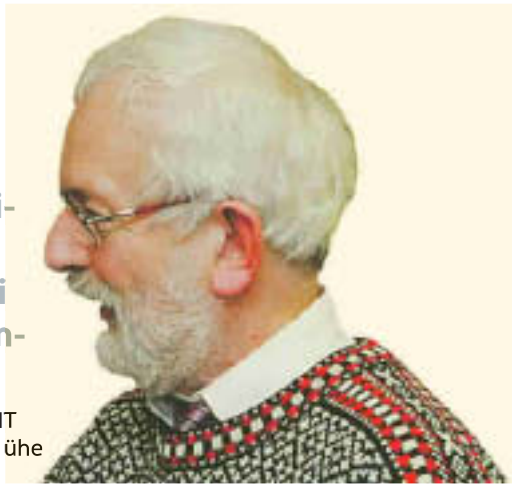
Kopkop

Tel 611 7474
Suurtüki 4a-8
www.kopkop.ee

ÄP TSITAAT

„Millegipärast on aga ehitusloas märgitud ainult liftide ja tualettide arv. Mis asi see on? Mingi ühiskondlik kommunaalmaja või?”

Mark Soosaar, filmikunstnik ja riigikogulane, YIT Pärnu rannaparki rajatava 194 tualeti, 5 lifti ja ühe köögiga apartementhotelli ehitusloast

EHITUS 19

ÄP KUUPÄEV

26.01

► avatakse Pariisis kaks korda aastas toimuv uusimatele trendidele ja tulevikusuundumustele keskenduv kodukujundusnäitus NOW! DESIGN À VIVRE.

Detail Vana välisuks asenda uuega alles viimase võimalusena

Korralik välisuks kaitseb ilmastiku ja võõraste eest

Kohalikule kliimale vastav, korrektelt paigaldatud, järelreguleeritud ja hooldatud välisuks kestab aastaid.

ASi Viljandi Aken ja Uks juhatause esimehe Rain Hüva selgitusel kaetakse moodsa, sandwich-süsteemis mitmekihilise ukse välispind ilmastiku- ja niiskuskindla dekoratiivspooniga.

Selle alla paigaldatakse niiskuskindel laminaat ja seejärel kaks alumiiniumlehte, mille vahel on polüstürool. Viimane kiht on niiskuskindel laminaat, mis jääb ruumi sisse. Alumiiniumi ülesanne on säilitada ukse välismõõtmed niiskuskõikumiste ajal, samuti kaitsta puitkonstruktsiooni niiskuse eest. Siiski võib uks esimesel paigaldusaastal ikkagi „mängida”. Selleks tuleks ust ostes jälgida, et tootja tagaks garantii vähemalt kaks aastat.

Valides välisust vanale hoonetele, tuleb arvestada maja ülejäänud arhitektuuriga. Eelistanatavalt tasub püüda endist ust taastada. Ehkki tihti kõikuva tasemega tiseritööna valminud vana puitukse kulunud detailide remont võib anda üsna efekitse tulemuse.

OÜ Kuukaar ehitusmeister-

ÄP HINNAD

Uus välisuks maksab 5000–10 000 krooni

► hinnad kroonides, ilma paigaldustasuta

AS Viljandi Aken ja Uks
traditsiooniline 6300–8000
klassikaline 7100–9800
luks 9200–11 330

AS Haapsalu Uksetehas
Uksetehas 5888–11 210
dekoratiivne metalluks 4600–4900
metallist tuletõkke moodulüks 4900–7900

restaureeritud uks 20 000

restaureeritud uks 20 000

Varikatus kaitseb ust ilmastiku eest

Palju saab ära teha ka majaomanik ise ukse säilimiseks. „Kuna otsene päike, sademed ja temperatuurikõikumised mõjuvad puidule halvasti, võiks ukse kohal olla vari, mis seda tagasi hoiab,” märgib Joala.

Ka erinevad uksepiirajad ja muud abidetailid pikendavad puitukse eluiga.

„Kõveralt paigaldatud lengis ei hakka uks liikuma ning laseb ainult tuult sisse,” osutab ASi Haapsalu Uksetehas juhataja Ago Soomre uue ukse paigaldamise põhitõele. Ka võib see pikema aja jooksul ukse sootuks rikkuda. Tulemusena peaks uks olema õhutihe, sulguma ja avanema vaevalt ning hääletult. Ukse järelreguleerimine pole alati va-

ÄP NUMBER

4

► millimeetrit maksimaalselt võib olla veatult ja tuulekindlalt käiva ukselehe ja -lengi vahe.

► Taastatud välisuks kestab hooldatuna aastaid.

Foto: Marina Tigasing

jalik. Soomre soovib tähelepanu pöörata just ukselehe ja -lengi vahedele, mis vahemikus 2–4 mm väldivad hõõrdumisi ja tuuleavasid.

Välisuks võib olla ka metallist, mis hoolimata suuremast muukimiskindlusest on vietsama soojapidavusega ja puituksest ka kallim. Metallukse puhul tuleb jälgida, et ukse sise- ja välispinna plekk ning ukseleht oleksid külmasilidade vältimiseks lahutatud.

Marina Tigasing

ÄP ÜKS KÜSIMUS

Millised ohud varitsevad talvistel puutöödel?

se ma talvel ei ehitaks. Kujutan ette, et lumi on veel hullem kui vihm, sest vihmaveest osa saab ära voolata, aga lumi jääb hange ja leotab aegamisi sulades konstruktsioonid väga läbi.

Märg karkass talvel on väga suur ohuallikas. Kui seinaplaadid paika panna, jääb niiskus konstruktsiooni sisse ja hallitus, hiljem ka mädanik, on temperatuuri tõustes kohe kohal.

Voodrilauaga on asi lihtsam. Tuuletõkkeplaat ja katuse on paigas ja kaitsevad maja, voodrilaud on küll õues, aga sinna ta ju jääbki. Lihtsalt tööd on ebamugavam teha. Värvida muidugi külmaga ei saa, kindlasti peaks kasutama tehases värvitud laudu ja jätma viimase värvikihi pealekandmise soojale ajale.

► **Märt Riistop**, Eesti Metsatööstuse Liidu tegevdirektori asetäitja

Akende ettepanekul on probleemiks see, et oleme harjunud seda tegema montaaživahu abil, mis ka külma ei kannata. Kui kasutada ajutisi lahendusi ja tihendada vahuga hiljem, peaks kuidagi hakkama saama.

Sisetöid puiduga, eriti põranda tegemist, saab teha ainult siis, kui on võimalik maja kütta.

Ajutine lahendus soojapuhuritega, mis hiljem ära viiakse ja maja lastakse uuesti külmaks ning niiskeks minna, ei sobi kuidagi, sest puit hakkab niiskuma.

ÄP KOOLITUS

Ehituskeskus

► **Tellispäev**
„Sellised tellised”
Ehituskeraamika ajaloost Eestis. Telliste tootmine Aseris. Telliste kasutamine. Ahjud ja korstnad. Kärgetellis väikeplokkid ja vahelaed. Keraamilised katused ja fassaadid. Sillutustellised ja ArGeTon. Ehitusmaterjalide võrdlev mõju inimorganismile.

► **Lektorid:** Eesti Kunstiakadeemia professor Mart Kalm; Eduard Rõžov, Peep Veske, Pekka Porkanen ning Kim Orlov Wienerberger ASist; arhitekt-geobioloog Rein Veber
► **Aeg:** 25. jaanuar
► **Koht:** Rävala pst 8, Tallinn
► **Osavõtutasu:** 500 kr
► vajalik eelnev registreerimine
► **Lisainfo:**
www.ehituskeskus.ee

EHITUSKESKUS

Aastaringne ehitusinfo asjatundjale ja asjaarmastajale

KOOLITUSSEMINAR 25.01.2007 kell 10.00

TELLISEPÄEV

Esinevad: Wienerberger AS, professor Mart Kalm, arhitekt geobioloog Rein Veber

Rävala pst 8, 10143 Tallinn, tel 660 4555, faks 631 2810, ehituskeskus@ehituskeskus.ee
www.ehituskeskus.ee

Comintec OÜ

- siseviimistlus
- remont
- ehitus
- lammutusteenused

Laki 30, 12915 Tallinn
Tel 55 567 040
e-post info@comintec.ee
www.comintec.ee

Camina kaminad ja ahjud
- hubane toasoo mõeldiku hinnaga!

LINTMAN

Kaminahi kütab koos ventilaatoriga ära üle 100m² suuruse ruumi
Tule ja tutvu Camina kaminavalikuga ning küsi pakkumist!

Hiiu Ehitusmaterjalid
Lauliku 2b, Tallinn
tel 672 4802
www.lintman.ee

Kaminahi KARL 44 200 kr

Systemair

Peterburi tee 99b
13812 Tallinn
Tel 606 1888

Ringtee 37
50512 Tartu
Tel 736 6130

VENTILATSIOONISEADMETE JA -MATERJALIDE MÜÜK

systemair@systemair.ee

www.systemair.ee

AMF RIPPLAESÜSTEEMID
ROHKEM VÕIMALUSI

ITW GRUPP
Ripplaed ja lõpeltööd
müük ja paigaldus

tel 672 63 771, fax 672 10 650, www.itw.ee
Hiiu 6, 00811 TALLINN

HIDROMEK ehitusmasinad

**MÜÜK
RENT
HOOLDUS
VARUOSAD**

Ametlik esindaja Eestis
BALTI TEHNIKA
Ehitajate tee 107a 13514 Tallinn

Tel 651 1320, 50 41 590
Faks 651 1301

www.baltiteh.ee
baltiteh@baltiteh.ee

20 EBITUS

ROLLING DOORS

Ülestõstatavad garaaži- ja tööstusüksed, automaatika

Tootmine, müük, paigaldus

Kontakt Tallinnas:
Kruuse OÜ, Laki 25, 12915
Tel 650 5672, 650 5673
Viljandis: tel 508 6841, faks 439 7380
info@rollingdoors.ee
www.rollingdoors.ee

WalSeko

TSELLUVATI TOOTMINE ja MÜÜK

OÜ WALSEKTO
Vana-Narva mnt 26, 74114 Tallinn
Tel 50 33 593
Müük, paigaldus 637 9473
Faks 601 5062
e-post jyri@soojustus.ee

Ehitus- ja mööbliplaadid

PROBEX
www.probex.ee

VITAMIINI 4, TARTU
MÄEALUSE 10, TALLINN
TEL 7409260
probex@probex.ee

OSB- JA VINEERI-KESKUS

KEMERLING

Kvaliteetseim välikäimlateenus soodsa hinnaga üle Eesti!

Info 17222

Rendime ka statsionaarseid välikäimlaid

PUIDUBÖRS IGAL KOLMAPÄEVAL 1 RIDA 236 KROONI TEL 667 0069

kood	materjal	mõõdud (mm)	kogus (tm)	1 tm hind (kr)	kontaktandmed
MÜÜK					
025	saare, tamme, pöõgi, lehise ja kase saematerjal, pöõgist ja tammest sisevoodrilauad, pärnapuust saunalaud; tammest, saarest, pöõgist siseseina voodrilauad eri mustritega	eri mõõdud	kokkuleppel	kokkuleppel	tel 50 48 445, 52 76 943, jaak.kalm@puiduari.ee

OST					
003	saematerjal haava, lepa, kuuse alusematerjal	eri mõõdud	kokkuleppel	kokkuleppel	Lignator Timber OÜ tel 50 99 664, 766 8050 Kalev Sild; 50 62 052, 651 8323 Vahur Kivistik
328	kuuse saematerjal	47x150x4000/6000	piiramatu	kokkuleppel	tel 52 42 857, timber@profeeling.ee
381	oksavaba männi saematerjal	22x75-150x220 mm			tel 51 48 061, 51 48 071, faks 76 71 137, puidu.taavet@mail.ee
509	kase saematerjal	25x50-150	piiramatu	kokkuleppel	tel 50 37 798, janno@meklar.ee
516	kase saematerjal	25x75/100/125/150, 32x100, 51x100			tel 53 410 254 Aivar Apsalon, aivar.apsalon@ecobirch.ee
546	kuusepalk, saematerjal wet/KD	eri mõõdud			tel 674 7483, 50 92 168, faks 674 7556, artur@haret.ee
679	servamata kuuse- ja männiplank	paksus 38, 50, 63 mm, pikkus 3,0-6,0 m, minimaalne kitsama otsa laius 150 mm			AS Pinest, tel 52 88 126, 50 79 996

TEENUS					
348	saematerjali kuivatusteenus, hoovaldusteenus, sorteerimis- ja kappimisteenus		kokkuleppel		tel/faks 637 9086, 637 9325, Vana-Narva mnt 8a, Tallinn (Muuga sadama ja raudtee-haru lähedal)
698	saematerjali lahtisaagimine ja hoovaldamine liistude, põranda- ja voodrilaudade valmistamiseks		kokkuleppel	kokkuleppel	tel, faks 635 0980, 53 330 239

PIIRDEADEDE TERVIKLAHENDUSED
www.sungate.ee

SUNGATE
SUNGATE SECURITY OÜ
Kaldja 3, 11625 Tallinn, Eesti
tel: (+372) 670 11 00, faks: (+372) 670 17 33

- tööstus- ja eriotstarbelised piirdeaiad - projekteerimine, müük ja paigaldus
- võrkaiad
- paneelaiad
- väravad
- automaatikasüsteemid
- turnikeed
- tõkkepuud
- teetõkked
- lähipääsusüsteemid

Ehituse eri ilmub 21. veebruaril

Reklaamipinna broneerimine 15. veebruarini

Reklaamimüügi projektijuht Gert Laasme, tel 667 0176, faks 667 0200, gert.laasme@aripaev.ee

Äripäev

Lammutus- ja koristustööd

LUSTRUM
www.lustrum.ee
Tel 50 69 442

MÜÜA LAMMUTATUD SILIKAATKIVIKILLUSTIKKU. FRAKTSIOON 0-80 MM.

lammutus- ja kaevetööd • ehitusprahivedu ehitusmasinate rent

AVANT

Väikelaadurid

Uus 200 seeria väikelaadur

- Rohkem kui väiketraktor
- Rohkem kui murutraktor
- Rohkem kui ATV
- Lai valik lisaseadmeid

www.sami.ee Tule 20, 76501 Saue, tel 670 9040, 670 9621, sami@sami.ee

WEINIG GRUPP:

Kõik täispuidu töötlemise komponendid ühelt tootjalt

Teie keskenduge oma äridele, kõige ülejäänud eest hoolitseme meie. Weinig Grupp ei ole mitte ainult juhtiv tehnoloogia-arendaja täispuitu töötlevatele tööstustele ja käsitöölajatele. Ulatuslikud teenused ja süsteemlahendused kuni "võtmed kätte" tootmishoone teni, teevad Weinig Grupist ideaalse partneri kõigile, kes soovivad paindlikult ja kasumlikult toota.

WEINIG GRUPP – tugev meeskond

WEINIG
Turuliider hoovaldusautomaatide alal

WACO
Number 1 kõrgtootlike hoovaldus- ja profilleerimisautomaatide alal

GRECON
Tootlikud sõrmjätksedmed

DIMTER
Optimeerivate saagide ja liimimispresside spetsialist

RAIMANN
lahkketassaagide tipp tehnika

CONCEPT
Kompetentne partner kogulahendusteks

WEINIG GRUPPE

MICHAEL WEINIG AG
Weinigstraße 2/4
D-97941 Tauberbischofsheim
Telefon +49 9341/861408
Faks +49 9341/861693
E-mail: mcost@weinig.de
Internet: www.weinig.com

Esindaja Eestis: EstTech Grupp OÜ
Peterburi tee 46, Tallinn • GSM +372 51 123 93
Telefon +372 6 139 718 • Faks +372 6 139 719
E-mail: info@weinig.ee • Internet: www.weinig.ee

Äripäeva Finantskonverents 2007

20.–21. veebruaril Salme Kultuurikeskuses

Kasv – vajadus või võimalus

Konverentsil räägime kasvuvõimalustest, mida pakub tänane ümbritsev majanduskeskkond ja ettevõtte võimalikest valikutest nendes tingimustes. Otsime vastuseid küsimustele: "Miks?", "Kuidas?" ja "Kuhu kasvada?". Kahe konverentsipäeva jooksul astuvad lavale oma ala tipud nii praktikute kui ka teoreetikute hulgas.

Märten Ross
Eesti Panga asepresident

Heiki Källu
GILDI partner

Heino Lemsalu
Uniprindi juhtimis- ja finantsnõustaja

Hardo Pajula
SEB Eesti Ühispaniga raha- ja kapitaliturgude divisjoni ökonomist

Marko Rudi
Ernst & Young Balticsi juhtiv konsultant

Sander Klaos
Nordea Panga analüüsiosakonna juhataja

Jüri Sakkeus
KPMG Balticsi strateegiateenuste juht

Marek Tiits
Balti Uuringute Instituudi juhatuse esimees

Tarvo Tamm
Connect Estonia tegevjuht

Margus Kaasik
Eesti Energia finantsdirektor

Andrus Treier
KredExi juhataja

Jari Kukkonen
Deloitte Advisory juhtimis-konsultatsioonide direktor

Meelis Milder
Baltika juhatuse esimees

Kilvar Kessler
Advokaadibüroo Tark & Co advokaat

Anneli Aljas
MarkIT finantsdirektor

Konverentsi hind kuni 09.02.2007 on 5500 krooni (km-ga 6490 krooni). Hiljem registreerujatele 6875 krooni (km-ga 8112,50 krooni).

Mitme osaleja registreerumisel ühest maksjaettevõttest kehtib soodustus 10%.

Info telefonil 667 0237 või aadressil www.aripaev.ee/seminar

Äripäev

Nordea
MARKETS

KREDEx

TELE2
LINDORFF

Koostööpartnerid:

Toetajad:

ARVAMUS

| toimetuse seisukoht | kommentaarid |

ÄP ÄRILAUSE

**Eesti stiil
võiks olla see,
et peaminister os-
kab elus ka midagi
muud teha kui riiki
juhtida.**

Mart Laar, ekspeaminister, IRLi
peaministriks kandidaat
Kroonika, 23.01.2007

ÄP PALJU ÕNNE!

Arvi Kriis 70
Maaleht ASI fotograaf
Kalle Lahe 52
Audiitorfirma Klea OÜ juha-
taja
Ivo Väär 47
Vivarek Transpordi ASI juha-

tuse liige
Urmas Jõesaar 39
Ericsson Eesti ASI
juhatuse liige
Väino Koorberg 38
SL Öhtuleht ASI
peatoimetaja

ÄP VASTUKAJA

Leedo ei ole Kesknädala väljaandjatega seotud

Reedel kirjutas Äripäev suure artikli Keskerakonna rahastamisest. Loo vahepealkiri "Kesknädala väljaandja on seotud Leedoga" ei vasta tõele. Ma pole selle ajalehe ega väljaandjaga kuidagi seotud.

Eesti on väike ja ühes minu osalusega ettevõttes töötas tõepoolest inimene, kes täna tegutseb Jüri Vilmsi sihtkapitali heaks. See ei anna ajalehele mingit õigust tõmmata seoseid minu ja Keskerakonna väidetava ebaselge rahastamise vahel, mida kaheldamatult on tehtud minu leheküljesuuruse foto lisamisega antud artikli juurde.

Saare Finantsi osalusega äriühingute juhtkonnas töötab ja on eri aegadel töötanud erineva era-

**► Vjatcheslav Leedo, äri-
mees**
kondliku kuuluvusega inimesi. See on Eestis lubatud. Minu seos Keskerakonnaga on oluliselt kaugem kui Äripäeva toimetuse seos lehe ühe varasema tippajakirjanikuga, kes täna riigis komejanti teeb.

Kutsun teid tutvuma ajalehe Oma Saar tegevusega, mis, jällegi Äripäeva mitmetele vihjetele vaatamata, on poliitiliselt sõltumatu ja kvaliteetne kohalik leht. Saab ka teistiti, kui vaid inimesi mustates.

ÄP LOE ÄRIPÄEVAST

**"Pool Keskerakonna valimis-
rahast must"**
► 19. jaanuar

ÄP 5 AASTAT TAGASI 24. jaanuar 2002

Kaubamaja tõi pettumuse

Selveri ning Kaubamaja kaubamaja opereeriv ja kauplusehooneid omav AS Tallinna Kaubamaja valmistas eile pettumuse aktsionäridele, kui tuli selgitusteta teade ettevõtte juhi lahkumisest. Ka kohalt lahkuv Toomas Tamsar ei kommenteerinud, miks tema head sõbrad ettevõtte nõukogus Andres Järving, Enn Kunila, Jüri Kõo ja Indrek Vanaselja otsustasid ta lahtri lasta. Kaubamaja suurim eraisikust aktsionär, 12 278

aktsia omanik Indrek Neivelt Kaubamaja tegevuses probleeme ei näe. Kuu ajaga on ta küll kaotanud enam kui 100 000 kr, ent tema arvates on Kaubamajal head positsioonid olemas.

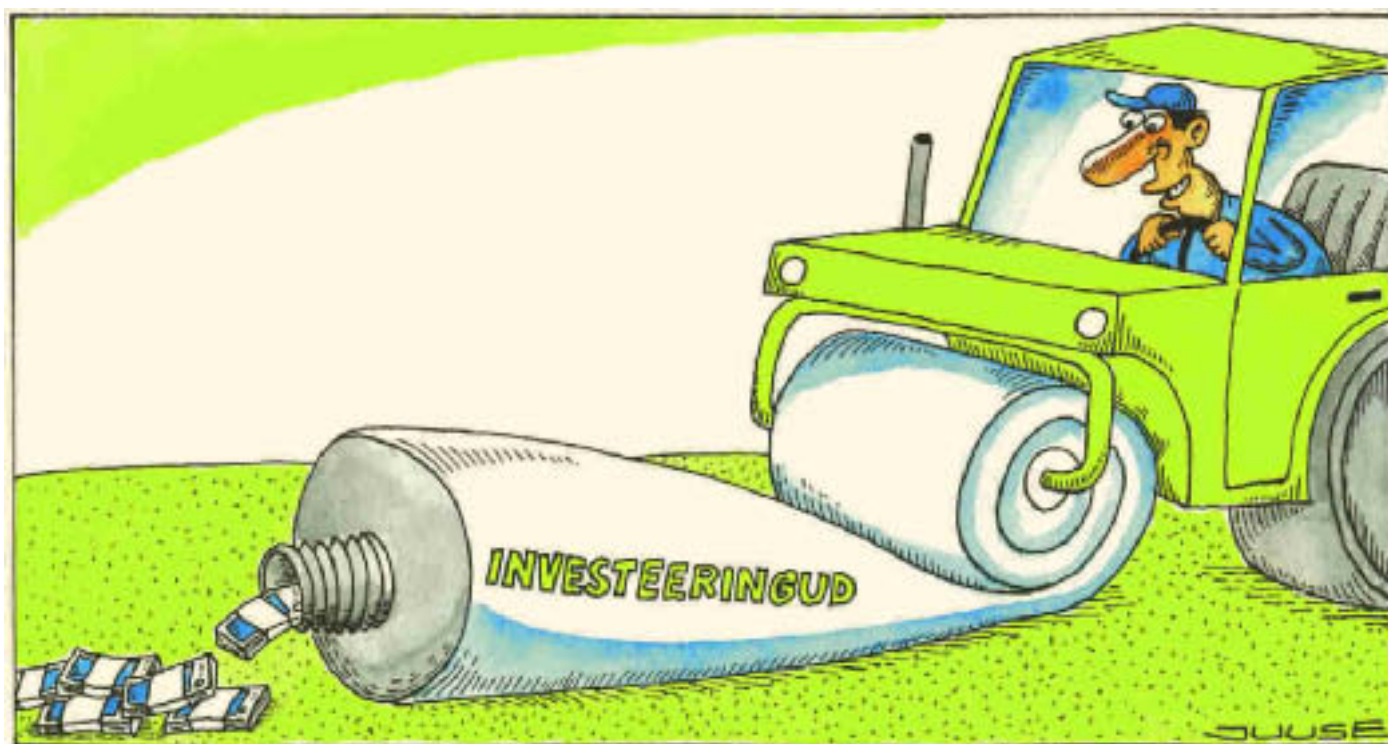
Viimase kuuga on aktsia hind kukkunud ligi viiendiku, põhjustatuna peamiselt kehva-dest majandustulemustest.

**► Hetkeseis: Juhivahetus oli õigustatud. Täna ja toona-
ne Kaubamaja on nagu päev
ja öö.**

ÄP VABANDUS

► Eilse Äripäeva esiküljel oli Merkosi kõneleva uudise tutvustuse juures Merko Ehituse elamuehitusdivisjoni direktori Tiit Kuusiku ase-

**mel Arctic Finland House OÜ tootmisjuhi Tiit Kuusiku foto. Äripäev palub mõlemalt me-
helt vabandust.**

Kui säästame, siis maksuvabalt

Parim seadus on lihtne seadus. Ehk ki üle maailma kiidetakse meie ühtlast tulumaksu, liigub tulumaksuseadus ise ideaalist pigem pidevalt kaugemale. Seadus kohtleb endiselt ebavõrd- selt ettevõtete ja eraisikute väärtpaber- investeeringuid. Samuti tuleb seadusesse järjest juurde uusi maksusoodustusi, erandid aga peegeldavad eeskätt nende tegijate või viimaste toetajate eelistusi.

Ja tipp-poliitikute, pangajuhtide, analüütikute ja kelle iganes tõsised jutud säästmise vajalikkusest kõlavad kurtidele kõrvadele seni, kuni seaduses käsita- takse inimeste sääste kord maksuvaba- na ja kord maksustatava tuluna.

Äripäeva meelest ei peaks riik inimes- te erinevaid säästmisviise maksustama erinevalt, täpsemalt – ei peaks neid üld- se maksustama ning lihtsustama tulu- maksuseadust juba praegu.

Pole ju vahet, kas inimene hoiab vaba raha pangas arvelduskontol, tähtajalisel või investeerimishoiusel, pensionisam- mastes, väärtpaberites, erinevates fon- ditooidetes jne – eesmärk on enda tulevi- ku kindlustamine, säästude kogumine. Ainult riskimäär on erinev. Aga – hoius- te, sh investeerimishoiuste intressidelt ei

ÄP JUHTKIRI

**Äripäeva meelest
peaks Eesti kaota-
ma tulumaksu säästmis-
selt, tegemata vahet, kas
sääst saadi hoiustades või
investeeringudes.**

tule tulumaksu maksta, kas pensionideks kogutult saab tulumaksu tagasi, dividen- didelt maksab makse dividendimaksja, muudele säästmis- ja säästude kasvata- mise võimalustele on kehtestatud erine- vad reeglid, mille mõistmiseks alati oma tarkusest ei piisa, vaid peab pöörduma abi saamiseks maksukonsultandi poole.

Loeme säästmise tuluks, mida me ei maksusta – see on kõige lihtsam reegel, kõigile ühesugune. Ei saa öelda, et kasu saavad vaid vähesed, sest järjest pa- remaks muutuv elu kasvatab järjest ka nende inimeste hulka, kel hakkab tek- kima vaba raha, mida tuleviku tarbeks kõrvale ja kasvama panna. Tõeliselt rik-

kaks saab riik ju alles siis, kui tema ela- nikud on rikkamad.

See on ka üks põhjus, miks Eesti ei saa seadust teha lihtsamaks teisel viisil – ühtviisi sääste maksustades. On riigiju- hid jõukust lubanud, lasku sel siis kogu- neda. Siia tuleb lisada ka, erinevaid vii- sidel kasvama pandud rahalt on inime- ne ise juba riigile tema osa – tulumaksu – ära andnud. Samuti on inimesele tulu maksnu sellelt riigile omakorda ära ta- sunud 13%+20% sotsiaalmaksu.

2009. aasta on Eestile oluline tärim- – selleks ajaks peab olema selge, kuidas hakkab toimuma ettevõtete maksusta- mine. Praegu pole seda riigi tasemel ot- sustatud ning valitsus võib seda ära ka- sutada ettekäändena, et lükata edasi tu- lumaksuseaduse mis tahes muudatused. Nii võib *status quo* kehtida veel vähemalt kaks aastat. Toimetuse ei näe põhjust oodata – eraisikuid ei puuduta see tärim- min nagunii, seega saab seadusemuuda- tuse ette võtta kohe. Ka sääste tuleb ko- guda ja investeerida ju heal ajal.

ÄP LOE ÄRIPÄEVAST
"Eksperdid: sobiv aeg investeerida fondidesse"
► lk 4–5 tänane kaanelugu

Äripäev

Peatoimetaja:
Igor Rõtov
Väljaandja: **Äripäeva Kirjastuse AS**
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195, (372) 667 0222,
faks: (372) 667 0265, (372) 667 0165
Trükk AS Kroonpress

Toimetuse:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111, faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus:
Väinu Rozental, vainu.rozentel@aripaev.ee
Korrespondent Washingtonis:
Kertu Ruus, kertu.ruus@aripaev.ee

Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee,
tel: (372) 667 0105, faks: (372) 667 0200
Seminarid ja Käsiraamatud
tel: (372) 667 0207, faks: (372) 667 0290
Raamatuklubi ja Infolehtede toimetuse
tel: (372) 667 0207, faks: (372) 667 0290

Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee,
tel: (372) 667 0099, faks: (372) 667 0300
Tiraaž: 25 600
Tellimine internetis www.aripaev.ee/tellimine
Tellimishind 12 kuuks 3062 kr
Äripäev veebis: www.aripaev.ee

Toimetuse võtab endale õiguse kirju ja kaastõid vajaduse korral lühendada. Toimetuse kaastõid ei tagasta. Kõik ajale- hes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, tea- begraafika (sh päevakajalised, majanduslikud, poliitilised või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastami- ne mis tahes kujul on ilma Äripäeva Kirjastuse ASI kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee või tel (372) 646 3363.

ÄP NUMBER

75%

► eile Äripäeva korraldatud Gaselli konverentsil osalenud väikeettevõtjast arvas, et majandus- ja kommunikatsiooniminister Edgar Savisaare soov kiirkorras kahekordistada riigiteenistujate palgad ei ole hea mõte.

► Hansbank Marketsi analüütik Maris Lauri andis Savisaare palgareformi-idee hõlpsalt hävitava hinnangu.

ÄP ÜTLEB OTSE

Majandusminister ei tunne majandust

Maris Lauri näitas majandusminister Edgar Savisaarele koha kätte. Enne valimisi võib kõike lubada, miks mitte ka 200% või 500%. See aga näitab Lauri sõnul, et meie majandusminister ei tunne majanduse põhilisi toimimismehhanisme.

Viisaga töötaja, kelle unistus?

See, et meie tööturu arendamiseks käiakse välja erinevaid valikuid, on hea ja vajalik. Ühed tegeleksid lihtsate ja kvantitatiivsete muudatustega – töötajad mujalt sisse, minister määrab, mis raha eest. Teised, sh sotsiaaldemokraadid, leiavad, et tegeleda tuleb peamiselt kvalitatiivsete muudatustega – töötajate palgakindlus, töökeskkond, töötajate täiend-ümberõpe.

Esimeste hulka kuulub ka tööandjate soovitud ja majandus-kommunikatsiooniministeri positiivset vastukaja leidnud võõrtööjõu piirarvu tõstmine.

Et otsustada selle üle, kas 1300 lühiajalist (6 kuuks) siserändajat aitab tööjõuprobleemid lahendada, peame teadma, millist tööd tahame selle abil jätkata. Kas see on selline, mille puhul saame öelda, et jah, riskid on küll suured, kuid teisiti ei saa?

Kui sissetoodav tööjõud on teadlased, insenerid, IT-töötajad, eksperdid, kes aitavad käivitada majandusarengu, ei tohiks meil selle vastu midagi olla. Nende lühiajalist siserändajate võiks lubada suuremalgi hulgal, kui täna lubatud, ja selles tuleb ettevõtjaid toetada. Tegelikult soovetakse sisse tuua pigem tavaliste oskustega töötajaid.

ÄP VAHENDAB

Arukam on teha väiksema arvuga töötajatega tarka, kõrge hinnaga tööd.

Ja kaugeltki kõik ettevõtjad ei soovi maksta neile majandusharu keskmist.

Ministeeriumi variant – tulg, kes tahes, peaasi, et talle makstaks palgaks tema majandusharu keskmist – ei tööta juba seetõttu, et vaadates meie järelevalve olukorda, võib inimene meil mitu korda kuus kuud siin töötada, enne kui selgub, et talle ei maksta keskmisele lähedastki palka. Kui sedagi, sest kui seni pole suudetud sedagi tagada, et igale meie töötajale vähemalt riigi alampalka makstaks. Miks peaks siserändajate palka suudatama paremini kontrollida? Teisi sõnu, siserände suu- rendamise varjus hakatakse sisse tooma ajutisi töötajaid, kes teevad ära töö palgaga, millega nad on rahul ja kogu moos. See lükkab edasi nende tööde kadumist, mis ei suuda inimväärselt palka tagada ja vähendab kindlasti ka meie endi väikese konku-

Kadi Pärnits

► Riigikogu liige, sotsiaaldemokraat

rentsiga töötajate võimalusi saada tööd. Meil on näiteks 7000 puudega inimest, kes on valmis ja võimelised pärast teatud kulutusi (nõustamine, koolitus, töökoha kohandamine, abi transpordil) lihtsamaid töid tegema. Ka on küsitav, kuidas suudetakse tagada kuue kuu lõppedes sissetulnute lahkumine.

Mida siis teha? Mõõdupuuks, millist võõrtöötajat vajame, ei saa olla palk, mille maksmist ei suudeta tagada ega kontrollida. Vaid ikka see, mida see töötaja siin teha hakkab. Kui meil ei jätku tislereid, õmblejaid, keevitajaid jne, siis me ei pea nii palju treima, õmblema, keevitama. Arukam on siserändajate pumpavad harud siit välja kolida ning teha tarka ja kõrge hinnaga tööd vähemate töötajatega. Selleks vajame kindlasti toimivat süsteemi töötajate elupõliseks täiend- ja ümberõppeks. Analoogete liiri või Soomega. Masendav,

et haridusministeerium pole suutnud aruteluks välja pakuda algseidki põhimõtteid.

Et meie töötegija Eestisse naaseks, tuleb luua töötajale palgakindlus kõigis tegevusharudes. Et ehitajail, päästajail, lasteaednikel oleks üle riigi kehtiv palgamaar, mida igal aastal tõstetaks. Üleriigiliselt tuleks kehtestada ka oskus- ja kõrgharidusega töötaja palk. Siis ei jäta noor oskustöötaja Eestit maha. Tänapäev head palgad tulevad üldjuhul ropu ületõõga, inimesed niimoodi enam ei jaks. Õpetajate, arstide, ehitajate, kes on meilt ära läinud, tuleb rääkida, mida saaks teha, et nad naaseks. Töökeskkond on inimestel järjest olulisem, selle edendamiseks tuleb luua tööõnnetuskindlustust.

Mõistagi on meil alati tarvis teha töid, mis ei maksa palju. Motivatsiooni selleks annab alampalka oluline tõus ja selle vabastamine tulumaksust. Samuti palgatoetused, mida me kasutame häbiväärselt vähe. Senise suhtumisega – kui ei meeldi, astu minema – on raske töötajaid leida. Pidevalt on vaja midagi nuputada, et töötajad leida ja hoida. Enamik ettevõtjaid nii ka teevad. Enamik tööandjaid ei looda võõrtööjõule.

Et kultuur jõuaks iga nooreni

Võrdsed haridusvõimalused, euroopaliku identiteedi tugevdamine ja noorsoo laiema kultuuriline teadlikkus oli eesmärkide kolmik, mille toel sündis ministeeriumis algatus "Iga laps Kummusse, Ermitaaži, Louvre'i!"

Õppereiside riiklik rahastamine õppekava osana tähendab laiemat arusaama sellest, mis on haridus. Haridus ei tähenda ainult klasis istumist, õpetaja kuulamist, raamatute lugemist, vaid ka väljasõite, tutvumist esmalt oma, seejärel teiste riikide kultuuriga kohapeal. Seepärast ongi kavas korraldada põhikooli ja gümnaasiumiõpilastele kolm õppereisi põhimõttel "lähedastelt kaugemale": põhikoolis Tallinna ja Kumu reis, Peterburi ja Ermitaaž ning gümnaasiumiastmes, kus noored põhjalikult kunstilugu õpivad, Pariisi ja Louvre. Nii raken-

ÄP VAHENDAB

Eestil on vaja viia kõigi õpilaste haridusvõimalused tippkoolide tasemele.

dab õppereis Peterburi teadmised Eesti ja Vene ajaloost, maailma kunstiajaloo, kirjandusest, geograafiast, pak- kudes samas elava tõestuse võõrkeelte oskuse kasulikkusest. Pariisi-reis lisab sellele laiema euroopaliku mõõtme ja annab võimaluse seostada seda linna ka Eesti vaimu- inimeste rännuteedega.

Selline näitlikustamine kinnistab oluliselt klasis õpitut, tugevdab kultuuri- tarbimise harjumust. Seega kujutavad õppereisid panust nii aineõppe kvaliteeti kui ka

Mailis Reps

► haridus- ja teadusminister, Keskerakond

õpilase isiksuse arengusse. Reis võib olla noore inimese arengus sama avarav kui hea raamat või hulk tunde. Loomulikult, iga idee, mis sisaldab ressurside jagamist ja käiakse välja enne valimisi, kuulutatakse kohe populismiks, raiskamiseks jne. Kuid üks olulisi eesmärgi on võrdsete haridusvõimaluste loomine ja seda ressursse ühiskonnas ümber jagamata teha pole võimalik.

Äripäeva juhtkiri 9. jaanuaril märgib, et juba praegu on mõnedes klassides õpilas-

tel vanemaid, kes jaksavad oma lapse saata Peterburi, Rooma ja Pariisi ning sestap on ettepanek tarbetu. Kuid palju selliseid klasse ja õpilasi on? Ennekõike käivad välismaal oma silmaringi arendamas tippkoolide õpilased, kelle silmaringi niigi keskmisest avaram ja kelle vanemad kipuvad saama keskmisest paremat sissetulekut.

Eestil on vaja viia kõigi õpilaste haridusvõimalused tippkoolide tasemele. Riigis, kus pooled töötajast teenivad kuus 5500 krooni puhtastulu või vähemgi, on seda riikliku tasakaalustava rolli raske saavutada. Õppereiside riiklik rahastamine on jõukohane – maksumus jääks vahemikku 0,8–1,1% aastastest hariduseelarvest.

ÄP LOE VEEBIST

► www.aripaev.ee
Mailis Repsi täispika artikli leiab Äripäeva veebilehelt.

ARVAMUS 23

SEBAK
SUKELDUMISKESKUS
DIVING CENTRUM IN ESTONIA

Tule sukeldumiskursustele!

www.sebak.ee

TALLINNAS
tel 52 02 221
sebak@sebak.ee

TARTUS
tel 53 337 494
info@sukeldumiskeskus.ee

LOOMANI
INNOVAATILINE
RAAMATUPIDAMINE

Tel 6 119 140 GSM 50 58 409 www.looman.ee

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulusühingute asutamine

Firma kätte 24H jooksul! Suur nimevõll!

wasp project

www.wasp.ee
info@wasp.ee
Tel. 6 77 01 55
Mob. 51 12 061

Autoklaasi number

1202

Igalt telefonilt

teadjalt tegijale

www.aripaev.ee/kasiraamat

Müüa tegutsev Eesti suurim ehitusportaal

www.ehitus24.ee

infot saab siit

info@ehitus24.ee

www.ehitus24.ee

Telli oma äri eduks!

MEDISERV

Töötervishoiuteenused Riskianalüüs Tervisekontroll

Tel 566 41 211, 433 6146
info@mediserv.ee
www.mediserv.ee

FALKONET METALL
metallmööbel

- tootmis- ja laohoonetesse
- spordikompleksidesse
- hotellidesse
- koolidesse
- arhiividesse

Tel 6 054 060 www.falkonet.ee

TÖÖSTUSLIKUD METALLIVÄRVID

- akrüülvärv
- polüuretaanvärv
- vinüülvärv

Tarmatrade OÜ
www.tarmatrade.ee
tel 655 9147

Valmisfirma (OÜ, AS) kätte **1 päevaga!**

Äriühingud alates 5900 kr

Altius Consult

Tõnismägi 3a
Tel 646 3760
info@altius.ee
www.altius.ee

Müüa töötav **PUIDUTÖÖKODA**

koos seadmete ning soodsas rendilepinguga (250 m²) Tallinnas.

Hetkel töötab 2 töölist.
Tel 56 904 477

OSAÜHING 4100 krooni

www.firmaabi.ee
Tel 6 466 004, 56 201 262
Firmaabi OÜ

Äripäeva tellimiskampaania **VÕITJAD SELGUNUD!**

Kohvimasina **KRUPS ESPRESSERIA COMBI** võitis: **RAIMO VÄLK**

Fotoalbumi **PRESS** võitsid: **VALDEKO JUHKAM AVE KARGAJA ALVAR PROTTON** ja **MARTIN RINGO VALLO REIMAA**

Õnnitleme võitjaid!
Äripäev

24

Äripäev

selle
nädalal

Esmaspäev

Kinnisvara
Ärikoolitus
Tööstus

Teisipäev

Transport
Turundus

Kolmapäev

Ehitus
Gaselli TOP

Neljäpäev

Tehnika
Töökuulutused

Reede

Auto
Tervis
Noored
Puhkepäev
visioon

Varastele üle poole miljardi

Eesti poodide käibest langes varaste saagiks mullu 1,32 protsenti

Äp

Villy Paimets
villy.paimets@aripaev.ee

Eile avaldatud jaekaubandusvarguste uuringust selgub, et Eestis langes mullu varaste saagiks 640 miljonit krooni jaekaubanduse 48,4 miljardilise aastakäibest. 2005. aastal ulatus varaste saak 570 miljoni kroonini.

Kuuendat aastat tehtud uuringu European Retail Theft Barometer (jaekaubandusvarguste baromeeter – toim.) kohaselt langes eelmisel aastal kogu Euroopa kauplustes varaste saagiks kaupu 454 miljardi krooni väärtuses.

Igale pudupoodnikulegi valmistab kindlasti meelehärmi teadmine, et see summa on 2005. aastaga võrreldes miljardi krooni võrra suurenenud. Samas on lohutuseks see, et 2004. aastal ulatus summa tervelt 481,6 miljardi kroonini.

Kuna kauplused teevad kulutusi turvasüsteemidesse, siis, liites needki ligikaudu 125 miljardit krooni varaste tekitatud kahju hulka, saame tulemuse – kokkuvõttes viisid poevargad iga europlase, poevargad ise kaasa arvatud, taskust 1114,5 krooni. Ehk teisisõnu – just nii palju pidime mullu vargakahjude hüvitamiseks lisaks maksma.

“Eestis on tendents selline, et kaoprotsent on väiksem kui Euroopas, kuid turvaku-

Äp NUMBER

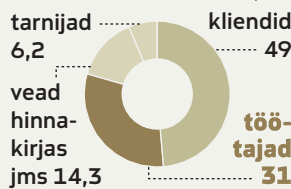
454

► miljardi krooni väärtuses kaupa varastati mullu kogu Euroopas. See on miljard krooni rohkem kui 2005. aastal.

Äp STATISTIKA

Iga kolmas varas Euroopas on kauplustetöötaja

► osakaal varastest 2006, %

► varguste osa jaekaubanduse käibest 2006, %

Šveits	0,92
Austria	0,96
Saksamaa	1,07
Eesti	1,32
Soome	1,34
Portugal	1,34
Slovakkia	1,40
Tšehhi	1,42

Allikas: Checkpoint Meto

lud suuremad,” ütles Tallinna Kaubamaja müügi- ja turundusdirektor Enn Parel. “Kogukulud on Euroopaga enamasti samad.”

Parel lisas, et üldist numbrit, kui palju täpselt vargad kahju tekitasid, ei ole. “Ega

► Uuringu tellinud USA firma Checkpoint Systemsi turvasüsteeme esindava Checkpoint Meto Baltic OÜ juhi Karl Lusti sõnul leidub alati vargaid, kes suudavad ükskõik millise turvasüsteemi ära petta.

Foto: Indrek Susi

kaupmehed ei ole eriti varmad seda numbrit välja andma,” selgitas Parel, kuid lisas, et Eestis üldiselt varguste osa üle 1 protsendi jaekaubanduse käibest ei lähe.

Uuringu on siiski märksa pessimistlikum, väites, et nii

eelmisel kui ka üle-eelmisel aastal ulatus see protsent vastavalt 1,32 ja 1,27ni.

Küsimusele, mida enim varastatakse, vastas Parel, et kõige rohkem varastatakse seda, mida kõige rohkem müüakse, ning varastatud asjad ei

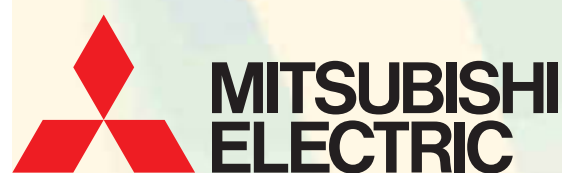
pea sugugi pihku-taskusse ära mahtuma. “See on uskumatu, kui suuri asju varastatakse, piltlikult öeldes varastatakse näsupakist jalgrattani,” ütles Parel.

Uuringu tellinud USA firma Checkpoint Systemsi turvasüs-

teeme esindava Checkpoint Meto Baltic OÜ juht Karl Lust ütles, et sellist aega, kus kauplustest mitte midagi ei varastata, ei tule kunagi. “Alati on vargaid, kes suudavad ükskõik millise turvasüsteemi üle mängida,” kinnitas Lust.

ÕIGUSTAB ENNAST ISE!

Õhksoojuspump on loodud selleks, et ...

KLIIMASEADE

- ... SÄÄSTA KÜTTEPERIOODIL ELEKTRIARVETELT
- ... ÕHK OLEKS VÄRSKE JA PUHAS
- ... KÜTTA EFEKTIIVSELT KUNI -20° VÄLITEMPERATUURINI

www.kliimaseade.ee

tel: 6550 116; faks: 6550 117
e-post: heiki@kliimaseade.ee

IMELIHTNE

TALVEL KÜTAB

SUVEL JAHUTAB

